

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, OCTOBER – SPALIO 16, 2014 • Vol. CV Nr. 122 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

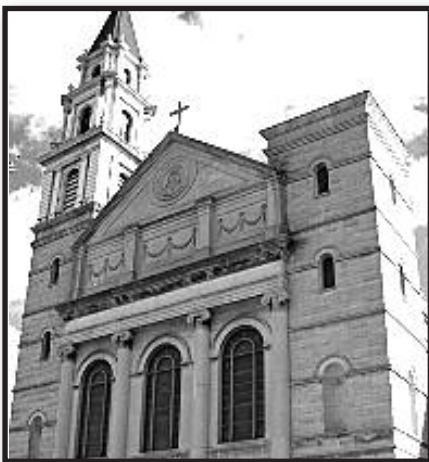
PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 10-15-14

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuviškos liepos prisiminimai – 4 psl.

Čikagos architektūros šventė – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Iš k.: LR gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, Wisconsin gubernatorius Scott Walker, LR garbės konsulė Leslie Liautaud ir LR ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis. N. Semėnaitės-Etzwiler nuotr.

Wisconsine atidarytas Lietuvos garbės konsulas

Vizitą JAV tęsiantis užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius spalio 13 dieną Wisconsin valstijos sostinėje Madisone esančiuose istoriniuose Kapitolijaus rūmuose, dalyvaujant valstijos gubernatoriui Scott Walker, atidarė pirmąjį Lietuvos garbės konsulatą šioje JAV Vidurio Vakarų valstijoje.

Lietuvos garbės konsulų korpusą Jungtinėse Valstijose papildžiusi garbės konsulė Leslie Liautaud – garsi verslininkė, filantropė, visuomenės veikėja, kartu su sutuoktiniu, lietuviškų šaknų turinčiu verslininku Jimmy Liautaud valdanti užkandinių restoranų tinklą „Jimmy John’s“. Įmonė šiais metais prisijungė ir prie sėkmingai besiplečiančios Amerikos ir

Lietuvos verslo tarybos.

Susitikime su Wisconsin gubernatoriumi L. Linkevičius aptarė Lietuvos ir Wisconsin ekonominių, kultūrinių ryšių plėtrą valstijoje atidarius garbės konsulatą.

Kalbėdamas Lietuvos garbės konsulų JAV suvažiavime, ministras pabrėžė jų veiklos svarbą.

„Jūs esate mūsų šalies ambasadoriai atstovaujamosiose valstijose. Turime ieškoti būdų dar efektyvesniam bendradarbiavimui, ypač matant besikeičiančią saugumo bei geopolitinę architektūrą“, – garbės konsulams teigė ministras.

Suvažiavimo metu garbės konsulė Philadelphiaje Krista Bard apdovanota aukščiausiu Kultūros minis-

terijos apdovanojimu už didžiausio Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai renginio JAV – Lietuvos dienų Philadelphiaje šiuolaikinio meno mugėje – surengimą.

Apsilankymą Wisconsin universitete, kur skaitė viešą paskaitą tema „Rusijos paralelinės realybės grėsmės“. Šio susitikimo metu ministras pristatė ir su renginio dalyviais diskutavo apie padėtį regione, Rytų partnerystės ir saugumo politikos iššūkius.

URM info

Pokalbį su naująja konsule skaitykite 7 psl.

Informacijos kare svarbus ir užsienio lietuvių vaidmuo

Užsienio reikalų ministerijoje (URM) spalio 15 dieną prasiėjo seminaras užsienio lietuvių organizacijų žiniasklaidos atstovams. Sveikindamas renginio dalyvius, užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius pabrėžė užsienyje gyvenančių lietuvių indėlį kovoje su informacinėmis grėsmėmis.

„Šiandien jau niekas neabejoja, kad vyksta prieš Lietuvą nukreiptas informacinis karas. Ir nors jis ne visuomet akivaizdus, jo smagalyje neretai atsideriate ir jūs – Lietuvos tautinės bendruomenės užsienyje“, – seminaro dalyviams sakė M. Bekešius.

Anot viceministro, būtent todėl svarbus užsienyje gyvenančių lietuvių indėlis aiškinant pasaulio visuomenėms istorines Lietuvos valstybingumo problemas, paneigiant dezinformaciją ir prasimanymus.

„Rašydami ir sklaiddami informaciją jūs telkiate tautiečius ir bendromis jėgomis statote tvirtoves, saugančias mūsų lietuvišką pasaulėjautą šiandienos globaliame pa-

saulyje. Būtent jūsų kūryba ir veikla lietuviškose organizacijose yra mūsų tautą vienijančios gijos“, – tvirtina M. Bekešius.

Seminaras prasiėjo aktyviai bendraujant ir akcentuojant, jog būtina stiprinti užsienio lietuvių vaidmenį sklaidžiant objektyvią informaciją apie Lietuvą. Dalyvius taip pat pasveikino URM Užsienio lietuvių departamento direktorė Gintė Damušytė.

Seminare dalyvauja 41 krašto bendruomenės atstovas iš 30 valstybių.

Renginio dalyviai – kraštų bendruomenių deleguoti atstovai, organizacijose atsakingi už informacijos apie jų veiklą ir renginius sklaidą.

Renginys organizuojamas įgyvendinant „Globalios Lietuvos“ programą, kurią koordinuoja Užsienio reikalų ministerija. Ministerija per Užsienio lietuvių departamentą palaiko ir stiprina ryšius su užsienio lietuviams, juos vienijančiomis organizacijomis ir įstaigomis.

URM info ir nuotr.

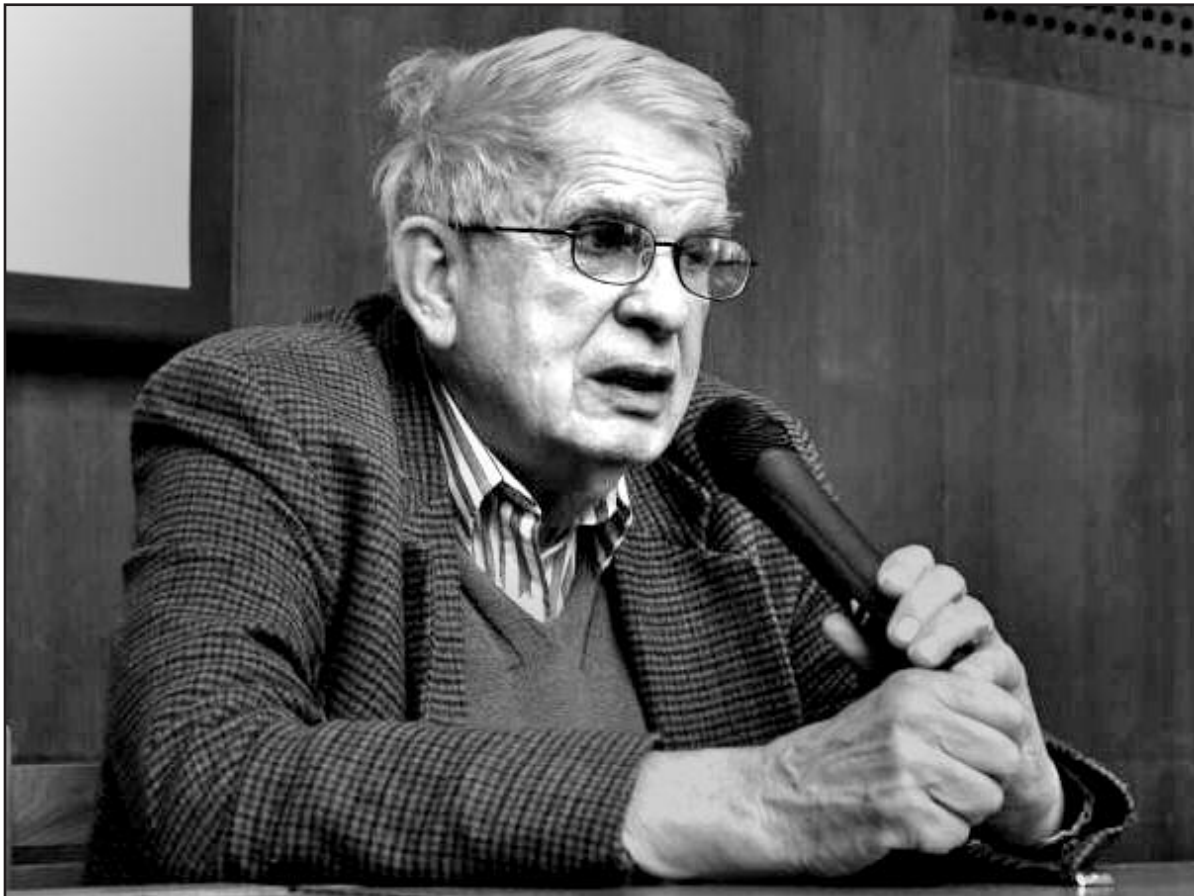
Abejojimas iš vienos pusės yra kančia mūsų minčiai, iš kitos yra mokslo ir teisės tėvas – C. Bini

Tomas Venclova: Jau laikas Rusiją bandyti suprasti protu

Tomas Venclova įsitikinęs, kad mes turime mažiau bijoti ir būti atviresni pasauliui. „Didelis tas, kuris nelaiko savęs mažu“, – tai, pasak šio išeivijos poeto ir publicisto, galioja ir santykiams su Rusija. Lietuvoje šiuo metu viešintis 77 metų poetas spalio 10 d. Vilniaus universitete skaitė paskaitą apie lituanistikai kylančius iššūkius šiandienos pasaulyje.

Kiek sutrumpintą „Lietuvos ryto“ korespondento Ramūno Gerbutavičiaus pokalbį su Tomu Venclova siūlome ir mūsų skaitytojų dėmesiui.

„Pats esu lituanistas, baigęs lietuvių kalbą ir literatūrą, – sakė T. Venclova. – Vis dėlto manau, kad kai kurių kalbininkų griežta pozicija truputį kvepia sovietmečiu, kai buvo manoma, kad lietuvių kalbai yra iškilęs baisus pavojus ir reikia ją visokiais būdais saugoti nuo blogos įtakos.“

Tais laikais gal taip ir buvo – šiaip ar taip, sovietmečiu grėsmė lietuvių kalbai buvo didesnė nei šiandien. Bet ir tai truputį perdedama – vis dėlto egzistavo lietuviškas universitetas, spauda, radijas, daugybė knygų, taip pat ir neblogo.

Visi pastebime, kad ir į lietuvių kalbą skverbiasi anglicizmai. Bet anglų kalba pasaulyje laimi kaip tik dėl to, kad ji nieko nebijo ir yra atvira bet kokiai įtakai.

Anglų kalboje daugybė skolinių nuo seniausių laikų – jie atklydo tiek iš anglosaksų, tiek iš lotynų, tiek iš prancūzų kalbų. Vėliau ir iš indėnų, jidiš, net lietuvių. Ir nieko – kalba gyva ir stipri.

Negali tikėtis, kad net ir labiausiai cenzūruodamas lietuvių kalbą ją gebėsi išlaikyti daugmaž XIX amžiuje. Tai norėjo padaryti profesorius Juozas Balčikonis.

Tai buvo ir antisovietinė pozicija, bet dar Antano Smetonos laikais vienas studentas parašė humoristinį skelbimą: „Du kartus per savaitę tą ir tą valandą tokioje ir tokioje auditorijoje valoma lietu-

vių kalba. Ir ji jau tiek išvalyta, jog gali aprašyti nebent kaimo pirkia, sudėtingesnei temai pristinga žodžių ir posakių“.

Nereikia per daug bijoti kalbos kitimo. Vis vien ji keisis, patinka tai kam nors ar ne.

– **Esu skaitęs tokią nuomonę, kad drąsiai, be jokios baimės atsiverti pasauliui gali tik labai stipri kultūra. Ar sutinkate? – paklausiau T. Venclovos.**

– Kultūrologas Arnoldas J. Toynbee kalbėjo apie tai, kad kultūra plėtojasi ir stiprėja tik tada, kai ji pasitinka iššūkius.

Kitai tariant, kultūra, kuri egzistuoja be kliūčių, nuvysta ir miršta.

Tiesa, kai tų kliūčių atsiranda per daug, irgi iškyla grėsmė išnykti. Bet nemanau, kad taip būtų šiandien.

Šiuo požiūriu mūsų kultūra yra ganėtinai stipri. Prisiminkime kad ir mūsų teatrą. Juk silpnų teatro režisierių užsienyje niekas negraibstytų taip, kaip mūsiškių.

Kitas dalykas, kad, palyginti su ankstesniais laikais, menas apskritai pasitraukė į antraeilę poziciją.

Bet juk taip yra visame pasaulyje – dauguma žmonių domisi kasdiene buitimi ir pramogomis. Galima sakyti: tai blogai, tačiau Vakarų šalys taip

gyvena mažiausiai kelis šimtmečius ir nieko labai baisaus ten neatsitiko.

– **Dėl panašių nuomonių jūs Lietuvoje tam tikrų pažiūrų žmonių dažnai esate pavadinamas kosmopolitu. Ir tai daroma turint omenyje visokius į keiksmus panašius apibūdinimus, tokius kaip „tolerastas“, „liberastas“. Kaip jūs reaguojate?**

– Man keista, kodėl tam tikrai lietuvių daliai žodis „kosmopolitas“ yra keiksmazodis, kaip jis buvo keiksmazodis Josifui Stalinui.

Juk kosmopolitas yra protingas nacionalistas, kuris supranta, kas tautai tikrai yra naudinga. Tautai naudingas ne užsidarymas savyje, kai ji tampa niekam, net ir sau pačiai neįdomi, o atvirumas pasauliui, gebėjimas susidoroti su iššūkiais.

Bet tai greičiausiai net nėra didelė problema.

Publicistų ir filosofų dejonės dėl tautos nykimo labiau pastebimos viešojoje erdvėje, o didžioji tautos dalis laiminga, kad sienos yra atviros, kad beveik nebeliko užsienio sąvokos, kad kitose šalyse pradėdame jaustis kaip namie.

Dejonės XXI amžiuje niekur neveda. Juk dar tautos dainius Maironis rašė: „Nebeužtvenski upės bėgimo, norint sau eiti ji pamažu; nebus laikys naujo kilimo, nors jį pasveikint tau ir baisu.“ Tokius žodžius galima lengvai adresuoti minėtiems labai tautiškai nusiteikusiems veikėjams.

– **Tiems veikėjams apibūdinti net esate pritaikęs tris aksiomas, ar ne?**

– Taip. Tiesa, aš jas pasiskolinu iš Vakarų humoristų, kurie kalba ne apie Lietuvą, o apie kitas valstybes. Taigi pirmoji aksioma: „Lietuva visada teisi ir lietuviai visada teisūs“. Antroji aksioma: „Jei Lietuva neteisi ir lietuviai neteisūs, žiūrėk pirmąją aksiomą“. Ir trečioji: „Jeigu ankstesnėmis aksiomomis abejoji, tai tarnauji tamsioms svetimoms jėgoms ir greičiausiai tau jos moka“.

Neseniai man teko viešai truputį polemizuoti su profesoriumi Vytautu Landsbergiu. Aš siūliau į konfliktą su lenkais žvelgti savikritiškai – gal tie „rupūžės lenkai“ nėra absoliučiai dėl visko kalti, gal ir patys pakurstom ugnį labiau nei reikia. Profesorius V. Landsbergis perskaitė ilgą sąrašą atvejų, kada lenkai buvo neteisūs, ir tuo apsiribojo. Į tai galėjau atsakyti, kad jis kaip tik laikosi šitų trijų aksiomų savo kasdienėje veikloje ir publicistikoje.

Aišku, tų aksiomų pravertė laikytis, tarkime, Sąjūdžio laikais. Jei V. Landsbergis jų nebūtų tada laikęsis, gal nebūtų atvairavęs Lietuvos į Nepriklausomybę, už ką jam Lietuva, įskaitant ir mane, bus visada dėkinga. Bet praėjus 25 laisvės metams tas aksiomas turbūt laikas truputį peržiūrėti?

Ąciū Dievui, tai nesutrukdė mums išsaugoti korektiškų santykių. Tikiuosi, taip bus ir toliau, nes vienu klausimu su profesoriumi tikrai sutinkame - Lietuva turi būti nepriklausoma, taškas. Dėl šito sutinkant, kitais klausimais galima ir paprieštarauti.

– **Užsiminėte, kad reikėtų tas aksiomas peržiūrėti. Kaip skambėtų aksiomos, kuriomis šiais laikais vertėtų vadovautis?**

– Į šį klausimą galėčiau atsakyti garsaus rusų disidento, publicisto ir politikos Aleksandro Herceno trim posakiais.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas: skelbimai@draugas.org administracija@draugas.org

Beje, A. Hercenas buvo didelis Lietuvos ir Lenkijos bičiulis. Kada vyko 1863 metų sukilimas, jis siuntė žemaičiams laivą, pilną už savo lėšas nupirktų ginklų – tiesa, laivas nepasiekė sukilėlių, audra jį pražudė ties Neringa. Be to, A. Hercenas nuolat kartojo frazę: negali būti laisva tauta, kuri engia ir pavergia kitas tautas. Kitaip tariant, jis buvo už tai, kad turi būti pasiekta laisvė Lenkijai, Lietuvai ir kitoms valstybėms, ir tik tada pati Rusija galės galvoti apie išsilaisvinimą.

Taigi trys A. Herceno aforizmai. Pirmasis: „Krikščionybė, kuri yra labai gilus etiniu požiūriu mokymas, daug dėmesio teikia išpažinties ir atgailos sakramentams. Tai turi būti taikoma ne tik individams, bet ir tautoms.” Kitaip tariant, visada žiūrėk, ar pats ko nors bloga nepadarei. Priešininkas, be abejo, yra padaręs nemažai blogų dalykų, bet geriau tegul jo žmonės, jo inteligentija apie tai kalba. Jie dažniausiai ir kalba – yra tiek ir tiek lenkų, rusų, izraeliečių, vokiečių, prancūzų, amerikiečių, kritikuojančių savuosius.

Antrasis: „Mes nesame tėvynės meilės vergai, nes iš viso niekam nevergaujame.” Kitaip sakant, vardan patriotizmo nereikia nutylėti ar iškraipyti teisybės, net jeigu ji nemaloni.

Trečiasis aforizmas: „Kvailybė yra didžiulė istorinė jėga, su kuria visada reikia skaitytis.” Akivaizdu, kad taip yra kiekvienoje valstybėje ir tautoje.

– Kokius Lietuvai būdingus bruožus išskirtumėte?

– Mane lietuviai daugeliu atvejų buvo maloniai pradžiuginę po išsilaisvinimo, nes jie pasirodė pirmiausiai labiau praktiški ir verslūs nei aš tikėjau. Didelė dalis mūsų tautos susikūrė visai pakenčiamas gyvenimo sąlygas. Lietuva gyvuoja neblogai ir tikrai geriau negu bet kada.

Be to, lietuviai pasirodė judrūs. Mes daug keliaujame, matome daug pasaulio. Ačiū Dievui, nes kuo platesnis žmonių akiratis, tuo jie paprastai yra protingesni.

Aišku, tas judrumas apima ir emigraciją, bet emigracija šiais laikais truputį pakeitė savo pobūdį. Anksčiau lietuvius išvažiuodavo už jūrų marių, ir baigta. Dabar taip nėra. Įmanoma bet kada grįžti, taip pat bendrauti internetu ir kitais būdais.

Manau, kad ateityje atsiras vis daugiau tokių žmonių kaip aš. Net specialiai stengiuosi populiarinti tokį gyvenimo būdą, kai gyvenį užsienyje, bet pakankamai dalyvauji Lietuvos gyvenime, kad jautumeisi esąs lietuvius.

Trečias dalykas susijęs su nepakantumu. Gerai, kad Lietuvoje didesnių nepakantumo apraiškų nepavyko sukurstyti, nors nemažai mūsų politikų linkę tai daryti. Kita vertus, pastaruoju metu šis tas jiems pavyksta – kalbu apie santykius su lenkais, kurie, beje, irgi stengiasi. Tai liūdina.

Jei kalbėtume apie Rusiją – iš tiesų atsidūrėme grėsmės padėtyje. Vis dėlto ta grėsmė greičiausiai kiek mažesnė nei mes įsivaizduojame. Šiaip ar taip, Lietuvoje didelio antirusiškumo neįjuntu. Ir tai esmėje gerai, nes nepakantumas, ksenofobija nepadedą spręsti jokių problemų – nei socialinių, nei užsienio politikos.

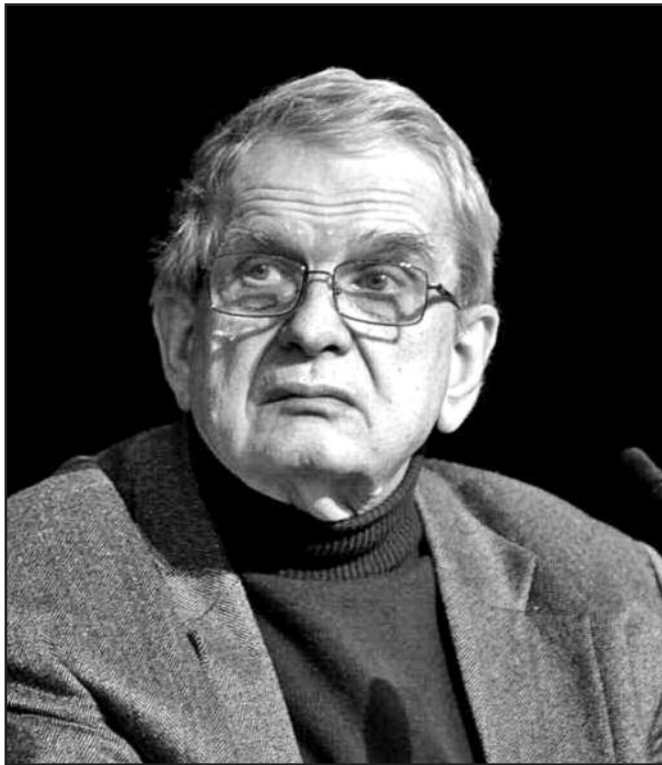
– O ar dar yra skirtumų tarp lietuviškos ir europietiškos tapatybės?

– Jos viena kitai neprieštarauja. Lietuva yra Europoje, lietuvius yra europietis. To norėjo pasiekti dar Mindaugas ir Vytautas. To siekė Aleksandras Stulginskis, Kazimieras Grinius ir Antanas Smetona. Nei vieniems, nei kitiems iki galo nepavyko.

Galų gale to siekė ir Sąjūdžio žmonės. Tikiuosi, kad pagaliau pavyko. Esame europiečiai su kai kuriais priedais. Pirmiausia – su savita kalba ir kultūrinio paveldu, savita literatūra.

Žinoma, yra stipresnės ir didesnės literatūros už lietuvių, bet susitikimas su literatūra prasideda nuo gimtosios kalbos. Jei nebūsi skaitęs Maironio ir Vaižganto, tai blogiau suprasi Dante ir William Shakespeare. Jei esi gerai išsiskaitęs į Joną Aistį ir Antaną Miškinį, geriau suprasi Borisą Pasternaką ir Mariną Cvetajevą.

Dažnai sakoma, kad lietuvių literatūra nuobodi. Bet taip sakantiems greičiausiai bet kokia literatūra yra nuobodi. Jiems įdomūs komerciniai romaniūkščiai, o daugiausia televizoriai ir kompiuteriniai žaidimai. Tai tiesiog ribotas požiūris į kultūrą. O tokių ribotų žmonių visada buvo ir bus.

– Užsiminėte apie atvirumą pasauliui. Kaip jūs jį suprantate?

– Pirmiausia tai – kalbų mokėjimas. Neužtenka mokėti vien anglų kalbą. Mažiausiai reikėtų kalbėti bent dviem užsienio kalbomis.

Dar būtų labai gerai, jei Lietuvoje būtų pakankamai žmonių, kurie mokėtų kaimyninių šalių kalbas – lenkų, rusų, latvių ir net baltarusių bei ukrainiečių.

Tarkime, prieš Antrąjį pasaulinį karą Lietuvoje buvo daug inteligentų, mokančių latvių kalbą. Jie jungė šių kaimyninių šalių kultūras. O kiek dabar yra inteligentų, kurie laisvai kalbėtų latviškai?

– Aš atsimenu jūsų tekstą „Lietuviai ir žydai“, kuriame rašėte, kad turėtume sau pripažinti, jog buvome ne tik aukos, bet ir budeliai. Jei rašytumėte tekstą „Lietuviai ir rusai“, kokius dalykus jame stengtumėtės išryškinti?

– Nebuvo taip, kad mes rusus būtume žudę ir naikinę, kaip 1941–1944 metais atsitiko su žydais. Jei su rusais taip ir buvo, tai mažu mastu ir gal labiau pateisinamomis aplinkybėmis – jie juk nebuvo beginkliai. Tuo tarpu rusai, bent jų valstybė, yra mums padarę nemažai skriaudų ir žalos. Tokie dalykai lieka tautos atmintyje, pasąmonėje.

Bet Rusija, kaip ir kiekviena šalis, yra labai dvišlopė. Joje galima rasti ir gero, ir blogo. Dažnai sakoma, kad visi rusai yra apsigimę imperialistai. Tačiau imperializmo apraiškų esama daugelyje šalių.

Tarkime, Rudyardas Kiplingas buvo tipiškas britų imperialistas, bet puikus rašytojas. Rusijoje, ko gero, tokių imperialistų, kaip R. Kiplingas, nelabai ir rastum.

Friedrich Nietzsche ir Richard Wagner yra daugeliu atžvilgiu abejotini, nes iš jų sėmėsi impulsų nacizmas. Neįmanoma turėtumėme neskaityti F. Nietzsche ir neklausyti R. Wagner?

Kiekvienoje kultūroje atsiranda neigiamų dalykų, bet tai dar nereiškia, kad tą kultūrą reikia atmesti. Panašiai yra ir dėl Rusijos.

Poetas Fiodoras Tiutčevas sakė, kad protu Rusijos nesuprasi. Ir pastaruoju metu išties atrodo, kad Rusija yra sunkiai išpranašaujama. Manau, kad tai sąmoningas V. Putino žaidimas. Ak, kokie mes, rusai, baisūs! Koks V. Putinas neišpranašaujamas! Bijokite, nes jis gali pridaryti tokių dalykų, kokių niekas padaryti neišdrįs! Tai veikia šantažas.

Beje, neseniai Barack Obama išvardijo tris didžiausias dabarties grėsmes. Tai, pasak jo, yra ebolos virusas, Rusija ir islamistai. Juokingiausia, jog rusai net išsėdė, kad jie atsidūrė antroje vietoje ir kad ebolos virusas juos pralenkė.

Reaguodamas į aną F. Tiutčevo posakį vienas rusų disidentas, emigrantas Juzas Aleškovskis parašė genialų dvielių: „Pora, moj drug, jedriona mat’, umom Rossiju ponimat!’” Atseit, laikas, bičiuli, po šimts pypkių, pradėti Rusiją suprasti ir protu.

Kol Rusija pati tvirtins, kad ji yra itin savita, kitokia nei Vakarai, nebus gerai. Kai šios šalies būseną ir politiką visi (ir patys rusai) ims racionaliai vertinti, tada Rusija turės galimybių virsti normalia šalimi. Ir tai anaipol nėra neįmanoma, nes Rusijoje esama ne tik Putino, bet ir Herceno pasekėjų. Beje, mūsų baltofilai išmoko šito savitumo kulto kaip tik iš rusų slavofilų, tokių kaip F. Tiutčevas – girdi, mes nevakarietiški, mes dvasingi.

Kol taip tvirtinsime, ir pas mus nebus gerai.

– Didelis yra tas, kuris nelaiko savęs mažu. Pritariate šiam posakiui?

– Taip. Mes dažnai laikome save mažais ir silpnais, mus esą lengva nuskriausti. Prisimindamas R. Raudo užuominą apie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultą mūsų galvose galėčiau net pasakyti, kad tai iš dalies yra sveikas protestas: „Ne, mes nesame tokie maži ir silpni!”

Sovietmečiu būdavo sakoma, kad rusų tauta yra vyresnysis brolis. Vienas kaukazietis visai logiškai paklausė: „Ar jums neatrodo, kad vyresnysis brolis yra tas, kuris anksčiau už tave numirs?” Taip jau yra. Didumas ne visada būna pranašumas.

Lrytas.lt

LAIŠKAI

NA, IR SAVAITGALIS!

Neorėčiau vėl išgyventi tokio savaitgalio, koks buvo Čikagoje spalio 10–12 d. Kai kurie tai šventinį (Kolumbo dienos) ilgą savaitgalį nebuvo Čikagoje – išvažiuojo į gamtą. O likusiems Čikagoje, tai buvo varginantis, lietuvių renginiais perkrautas šeštadienis ir sekmadienis (jau nekalbant apie „ne lietuvių” renginius, tokius kaip Čikagos maratonas). Vienose pamaldose tą sekmadienį kunigas per pamokslą kalbėjo apie vienybę... Spalio 10–12 dienomis aš jos nepajutau. Čikagos renginių rengėjai visiškai nesiskaitė su kitais – gal jiems tiesiog nerūpėjo derinti datas bei laiką. Gal galvojo, kad kiekvienas renginys svarbus ir pritrauks juo besidominčius dalyvius. Dar tuo pačiu metu lankėsi garbingi svečiai iš Lietuvos – premjeras, ministrai, ir jų apsilankymo proga buvo suruošta dar daugiau renginių. Neaišku, ar iš anksto apie tai buvo žinoma kitų renginių rengėjams...

Ypač nesuprantama tai, kad JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos sesija Los Angeles vyko tą patį savaitgalį, kai Čikagoje buvo rengiamas tos pačios JAV LB Kultūros tarybos XIII Teatro festivalis! Reiškia, kad Kultūros tarybos nariai sesijoje negalėjo dalyvauti, o bendruomenininkai, turėję vykti į sesiją, negalėjo, net jei ir norėjo dalyvauti festivalyje Čikagoje. XIII Teatro festivalio aktoriai

iš svetur – Toronto, Detroito, Jurbarko, Punsko ir Čikagos „Žaltvykslė” gal nelabai ir suprato, kodėl išeivijos lietuvių sostinėje savo spektakliuose jie nesulaukė daug žiūrovų. Gal tik Jurbarko K. Glinskio teatro spektaklyje „Rimas pas Kęstutį” buvo daug žiūrovų, nes popietinį spektaklį žiūrėjo Čikagos lituanistinės mokyklos vaikai. (Kažin, ar net aktoriai dalyvavo vieni kitų spektakliuose, nes kai nevaicino, buvo kviečiami į kitus renginius). Sekmadienį trumpam į Teatro festivalį užsuko jau iš JAV LB Tarybos sesijos į Rytų pakraštį grįžtanti JAV LB pirmininkė Sigita Šimkuvienė, o taip pat Lietuvos kultūros ministras Šarūnas Birutis, kuris savo sveikinimo žodyje pabrėžė kultūros svarbą pasaulyje, teigdamas, kad viskas prasideda nuo kultūros... Įdomi mintis, bet kaip ją įgyvendinti? Gal kitos lietuvių kolonijos pavydi Čikagos lietuviams renginių gausos. Tačiau čekiečiams, norintiems paremti lietuvių veiklą, renginius ir jų rengėjus, spalio 10–12 d. savaitgalį pasirinkimų buvo aiškiai per daug...

Ramunė Kubiliūtė
Evanston, IL

Laiškų ir nuomonių kalbos
stiliaus redakcija netaiso

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Prisimenant vasarą

Lietuviškos liepos prisiminimai lietuvių ir Lietuvos svečių akimis

DALIA SHILAS

XIX Lietuvos dainų ir šokių šventė „Čia – mūsų namai“ subūrė mus, 37 tūkstančius dalyvių, nuo 2 iki 94 metų amžiaus, iš 11 pasaulio šalių – ir užtvindė mano gimtojo Vilniaus gatves.

Aš vykau šokti su Bostono tautinių šokių kolektyvu „Sambūris“. Nors dulkės nuo šokių batelių seniai nušluostytos, tautiniai kostiumai išvalyti, daugelis mūsų vis dar išgyvename šventės džiaugsmus, pasididžiavimą ir nostalgiją.

„Šokių diena buvo išpūdinga“, – prisimena „Sambūrio“ šokėja, Bostono lituanistinės mokyklos direktorės pavaduotoja Eglė Šležas, – bet gražiausi mano prisiminimai yra iš trijų repeticijų dienų. Buvo nuostabu susipažinti su šokėjais iš įvairių šalių ir stebėti, kaip jie repetuoja. Šokių šventėje Lietuvoje dalyvavau pirmą kartą, todėl viskas buvo labai įdomu“.

Dauguma „Sambūrio“ šokėjų yra gimę Lietuvoje, todėl šventės pavadinimas „Čia – mūsų namai“ turėjo tikrąją prasmę ne tik mums, bet ir mūsų besididžiuojantiems artimiesiems ir draugams, kurie atėjo ne tik pažiūrėti, bet ir padėti. Esu labai dėkinga buvusiems bendražygiams iš Vilniaus universiteto, Lietuvos televizijos ir radijo komiteto ir kitiems už nuostabių foto ir video prisiminimus.

„Sambūrio“ šokėjas, Bostono lituanistinės mokyklos buvęs mokinys ir mokytojas Aric LeBlanc gimė Bostono priemiestyje, lankėsi daugelyje tolimų šalių, tokių, kaip Meksika ir Australija. „Nors dažnas nesiryžta kirsti sienų, kaskart išvykus už savo šalies ribų mano gyvenimas įgydavo vis naujas perspektyvas, – sako Aric. – Kadangi anksčiau nebuvau lankęsis Lietuvoje, kelionė į šokių šventę tiesiog pribloškė. Turėjau galimybę aplankyti vietas, kurias augdamas matydavau knygoje, kalbėti lietuviškai šalyje, kur ši kalba yra užgimusi, ragauti valgių ir gėrimų tikrame lietuviškame restorane – niekur kitur šito nepatirsi.“

Dalyvavimas šokių šventėse visada keičia mano požiūrį į tautinius šokius, bet šioji nustelbė visus mano lūkesčius. Nepaisant ekstremalių oro permainų, šokių repeticijos buvo fantastiškos, programa – labai gerai suplanuota. Dar ilgai buvo matyti įdegio žymės, atsiradusios po 12 valandų repeticijų saulėje.

Nors ir važiuavau šokti su studentais, teko šokti ir suaugusiųjų grupėje, kadangi pritrūko vieno šokėjo. Visi buvo labai malonūs, besišypsantis ir pui-

Dalia Shilas (penkta iš dešinės), Herb ir Teri Motley bei Kristina Vasiliauskaitė kartu su „Sambūrio“ šokėjais.

Dalios Shilas asmeninio albumo nuotrauka

kiai pasiruošę.

Labiausiai mane nustebino tiek šventės dalyvių, tiek Vilniaus gatvėse matytų žmonių įvairovė. Sutikome žmonių iš Bostono, New Yorko, Čikagos, Toronto, Argentinos, Anglijos ir kitur. Daugiausia, tai buvo studentai arba jauni profesionalai. Visi buvo draugiški, šnekūs ir nepakartojami.

Labai džiaugiuosi, kad priklausau šiai bendruomenei, kuri, nepaisydama atstumo ir sienų, susiburia ir surengia tokią nuostabią, kūrybingą ir savitą šventę. Aš tikiuosi, kad ir toliau galėsiu šokti ir dalyvauti kitoje šventėje“, – sako Aric.

Atstovavo Lietuvą „imigrantų karalienės“ rinkimuose

Tai buvo jau antra kelionė į Lietuvą argentinietei Anielai Onai Remorini Gasiūnaitei, „Nemuno“ kolektyvo šokėjai iš Berisso, oficialios Buenos Aires provincijos imigrantų sostinės.

„Pirmą kartą Lietuvą aplankiau 2010 m., mo-

kydamasi Vokietijoje, Vasario 16-osios gimnazijoje, – prisimena Anielė. – O praėjusią liepą turėjau progą atstovauti Argentiną Dainų ir šokių šventėje kartu su kitais 8 tūkstančiais šokėjų iš viso pasaulio. Aš to niekada nepamiršiu. Tai buvo mano gyvenimo dovana.“

Berisso iki Pirmojo pasaulinio karo buvo viena didžiausių Argentinos lietuvių kolonijų, kurioje gyveno daugiau nei 3 000 imigrantų. Kiekvieną rugsėjį-spalį Lietuvos imigrantų sąjungos (turinti 20 imigrantų bendruomenių) narė – organizacija „Nemunas“ organizuoja Berisso „Imigrantų šventę“. Įvairios bendruomenės, tokios, kaip ukrainiečių, italų, albanų, bulgarų, graikų ir lenkų siunčia į šią „Fiesta Provincial del Inmigrante“ savo kandidatę – „Imigrantų karalienę“.

Šiemetinėje, jau 37-ojoje, šventėje lietuvių bendruomenę atstovavo gražioji 22 m. Anielė Ona. Teisėjai iš 35 Argentinos provincijų spalio 11 dieną išrinko ir karūnavo „Imigrantų karalienę“. Iš aštuoniolikos kandidatų Anielė gavo „Antrosios princesės“ (trečioji vieta) titulą.

Kasmet šioje šventėje dalyvauja daug Argentinos lietuviškų šokių kolektyvų, vyksta dalyvių eitynės, maratonas, sporto varžybos. Dalyviai ir svečiai ragauja vietinių lietuviškų patiekalų ir alaus. Šventė suburia per 70 tūkstančių svečių iš visos Argentinos ir kaimyninio Urugvajaus. Šiemet į šventę atvyko ir svečių iš Lietuvos – tautiška kapela „Sutaras“.

Lietuva? Kur ji?

Su pasididžiavimu apsidžiaugiau, sužinojusi, kad mano nelietuviai kaimynai taip pat nusprendė aplankyti Lietuvą kelionės į Europą metu. Kai kas iš jūsų galbūt prisimenate mūsų koncertus „Lietuviškos Kalėdos“ Peterborough miestelyje, New Hampshire valstijoje ir Bostono lituanistinei mokyklai skirtą koncertą (kurioje aš mokau) Šv. Petro bažnyčioje Pietų Bostone, Massachusetts valstijoje.

„Lietuva?, – klausė mūsų draugai. – „Kur ji? Neatsimenu“. „Tai maža Baltijos šalis, šalia Latvijos ir nedidelio Rusijos kampelio palei jos sieną“, – priminė jiems nelietuviško „Monadnock“ choro dainininkas Herb Motley.

„Ir ko ten važiuoti, kai tiek pasirinkimo Europoje?“. „Mano atsakymas – „Draugai ir muzika“, –

Lietuvos dainų ir šokių šventės renginiai liepos mėnesį sutraukė minias žiūrovų.

Dalios Shilas nuotr.

sako Herb, kuris Peterborough „Monadnock” chore dainuoja kartu su žmona Teri.

„Talentinga sopranė Jūratė Švedaitė-Waller iš Connecticuto *Lyrinės Operos* su mūsų chorą dainavo jau prieš dvejus metus ir kartu su muzikos direktoriumi Jim Sharrock padėjo sukurti Kalėdinio koncerto programą. Pagrindinis koncerto kūrinys buvo „Magnificat”, sukurtas šiuolaikinės kompozitorės Kristinos Vasiliauskaitės iš Vilniaus. Choras pasikvietė Kristiną New Hampshire koncerto savaitėi, kad ji padėtų mums pasiruošti ir pati išgirstų savo kūrinį šioje šalyje. Antroje programos dalyje skambėjo Jūratės senelio Jono Švedo kūriniai.”

Mūsų pirmąjį susitikimą labai gražiai aprašė pats Herb:

„Dar vienas įdomus nutikimas – tai mūsų susitikimas su nauja kaimyne Dalia. ‘Ką jūs ten veikiate New Hampshire?’, – paklausė ji. – ‘Muzikuojam’, – atsakiau. – Mes ruošiamės koncertą ‘Lietuviškos Kalėdos.’” „Taigi aš lietuvi ir šoku su Bostono ‘Sambūrio’ tautinių šokių kolektyvu”. Tokiu būdu Dalia kartu su „Sambūrio” grupe dalyvavo mūsų koncerte Peterborough ir padėjo rengti bei dalyvavo Šv. Petro bažnyčios koncerte Pietų Bostone sausį.

Taigi mes turėjome tris drauges – būsimos Lietuvos dainų ir šokių šventės, įvyksiančios liepos 4-osios savaitgalį, dalyves”.

Vidurvasario išvakarėse buriuotojų varžybos nuvedė mus į Oslą, Norvegiją. Ir aš pagalvoju, – „kada gi aš vėl būsiu taip arti Vilniaus”.

Kristina Vasiliauskaitė mums buvo atvežusi gražių fotoalbumų, kuriuose matėme nuostabią barokinę architektūrą. „The Lonely Planet Guide” padėjo suplanuoti kelionę. Buvo labai įdomu, nes nei aš, nei mano žmona nebuvo lankęsi jokioje buvusioje Sovietų šalyje. Kelionės metu nuolat susidurdavome su elegantiško baroko pavyzdžiais, išgelbėtais nuo Sovietų destrukcijos ir aplaidumo. Šešių dienų pritrūko viskam pamatyti.”

„Kartais atrodo, kad esame kokios nors šeimos susitikime”

Herb žmona Teri prisimena: „Mūsų kelionė į Lietuvą buvo labai miela, įdomi ir svarbiausia, muzikali. Mes ten viešėjome per nacionalinę šventę, skirtą Karaliaus Mindaugo karūnavimui 1253 m., panašiai, kaip mūsų Liepos 4-oji, tik jie švenčia tris dienas. Kartais atrodė, kad esame kokios nors šeimos susitikime: nelabai supratome, kas vyksta, bet kadangi neturėjome išankstinių lūkesčių, tiesiog visur dalyvavome.”

Herb tęsia: „Senamiestis buvo pilnas tautiniais kostiumais pasipuošusių dainininkų ir šokėjų, laukiančių savo pasirodymo įvairiose miesto centre esančiose scenose po atviru dangumi ir parkuose. Vieno tokio pasirodymo metu pajutome aplinkinių džiaugsmo bangą. Kristina greit pastebėjo šalies Prezidentę, ateinančią su saugumo palyda pasižiūrėti renginio.

Tą patį vakarą Katedros aikštę užplūdo per 30 000 žmonių, atėjusių į Dainų ir šokių šventės oficialų atidarymo koncertą”.

Teri pasakoja: „Pirmieji pasirodė regioniniais kostiumais pasipuošę choristai, po jų – šiuolaikiškesnės muzikos dainininkai. Tai buvo lietuviškos tapybės išraiška, o ne turistams skirtas renginys.

Mes tiesiog nustebome, kad didžioji dalis susirinkusios minios galėjo pusantros valandos kartu dainuoti visas dainas. Netgi mūsų gidas, iš ‘Šaltojo karo’ muziejaus, kaip vėliau sužinojome, dainavo kartu, žiūrėdamas koncertą per TV.”

Svečiai programoje žymėjo pastabas

Po 10-ties valandų repeticijos – pasiruošimo Šokių dienos pasirodymams, į susitikimą su Herb ir Teri bei Kristina atsukėm ir aš. Negalėjo būti geresnės vietos pasveikinti amerikietį kaimyną savo tėvynėje, kaip Katedros aikštėje, besibaigiant atidarymo koncertui „Dainos namai”!

Penktadienio vakarą Švento Jono Krikštytojo ir Švento Jono Apaštalo ir Evangelisto bažnyčia Vilniuje pakvietė visus į koncertą „Skambėkite, kanklės”. Šiame koncerte skambėjo ir kompozitorės Kristinos Vasiliauskaitės kompozicija „Ateik, gyvoji siela”. Koncerte dalyvavo apie 50 kanklininkų ir apie 50 regioniniais kostiumais pasipuošusių įvairiabalusių choristų.

„Kristinos kompozicija buvo sudėtingesnė nei kitų, ir mažiau folklorinė, tikrai labai graži. Nega-

Baisogalos dvare. Iš kairės: Kristina Vasiliauskaitė, Teri ir Herb Motleys, Jūratė Švedaitė, Dainius Puišys ir Audronė Kisieliūtė.

lėjome suprasti lietuviškų tekstų, bet visas koncertas su įvairiais instrumentais, balsais ir bažnyčios akustika buvo labai įdomus”, – pasakoja Teri.

„Programėlėje prie mano kūrinio Teri parašė žodį ‘beautiful’. Ir prie kitų kūrinių taip pat žymėjosi pastabas. Taigi, labai rimtai ir dėmesingai išklause visą koncertą”, – džiaugėsi Kristina. Po koncerto Kristina su džiaugsmu išgirdo, kad jos kompozicija svečiams patiko labiausiai.

„Kanklės – unikalus styginis muzikos instrumentas”, – komentuoja Herb, jau su instrumentu susipažinęs neblogai. – Kanklės, kuriomis praktiškai skambina vien tik moterys, labai panašios į citrą – šis instrumentas grojant laikomas ant kelių. Kristina nutolo nuo folklorinės tradicijos, o savo žavingų melodijų atlikimui pasitelkė nedidelį chorą ir klarineto solo partiją. Kaip ir dažnai festivaliuose, koncerte pasirodė ir vaikai, pasipuošę regioniniais tautiniais rūbais. Įsimintiniausias jų pasirodymas buvo iš balkono su vargonais bažnyčios gale”.

„Kristina mus lydėjo beveik visą mūsų viešnagę Vilniuje: su lietuvių – anglų kalbų žodynu, padėjo automobilio pastatymo ir kitose situacijose, kur reikėjo aiškintis, derėtis ar protestuoti”, – tęsė Teri.

„Kitas didelis kultūrinis renginys buvo 3 val. trukmės Šokių dienos programa, ‘Sodauto’ – futbolo stadione su 8 tūkstančiais vyrų, moterų ir vaikų šokėjų. Viena jų buvo, mūsų draugė Dalia Shilas su Bostono ‘Sambūrio’ kolektyvu, kuris kartu su mumis koncertavo mūsų Kalėdiniam koncerte.

Mes sėdėjome tarp lietuvių kilmės žmonių. Daug kas stebėjosi, kad atvykome neturėdami jokių kitų ryšių su Lietuva, tik muziką ir draugystę. Sužinojome, kad žmonės net ir čia yra girdėję apie mūsų Kalėdinį koncertą. Šalia mūsų sėdėjo apie jį girdėjusi

pora iš Clevelando.

Šokių dienos programa ‘Sodauto’ buvo panaši į Olimpinių žaidynių atidarymą. Tikiuosi pasidalinti savo video su draugais. Programos pabaigoje visi šokėjai ir daug žiūrovų, tokių kaip ir mes, pasipylė į stadiono aikštę kartu fotografuotis. Kai kurie šokėjai tęsė improvizacijas ir metė vienas kitą aukštin”, – džiaugėsi Teri.

„Kiekviena šokio kompozicija turėjo apie tūkstantį šokėjų. Ir kol šios painios kompozicijos judėjo, mes jau matėme kitą tūkstantį išsirikavusių šokėjų ir pasiruošusių išbėgti į stadioną. Finalas subūrė visus 8 tūkstančius šokėjų ir užpildė visą stadiono plotą”, – pasakoja Herb.

„Sunku paaiškinti nemačiusiems”, – tęsia Teri. – Muzika ir šventimas vis dar tęsėsi ir 11 val. 30 min. vakare, kai mes, išėję iš stadiono, žingsniavome ilgą kelią iki taksi.”

„Po Šokių šventės jie abu buvo tiesiog ekstazėje”, – pasakoja Kristina. – Nors sėdėjome skirtingose vietose, tačiau, kai susitikau juos po koncerto, jie tiesiog švytėjo iš pasitenkinimo, pamaniau, kad nieko panašaus gal jie dar nėra matę – tokia gausybė atlikėjų (o lietuviškos – tikros gražuolės), tokie puikūs tautiniai rūbai ir jų įvairovė, pakili, šventiška nuotaika, įdomi, originali choreografija... Man asmeniškai labai patiko Zitės Bružaitės ir Arūno Rakšnio kompozicijos. Visuotinis džiaugsmas spindėjo ir atlikėjų, ir žiūrovų veiduose, o koncertui pasibaigus, visi tiesiog trykšte tryško nevaldomu džiaugsmu, kas gerai matyti Herb nuotraukoje, spontaniškai padarytoje kartu su šokėjais. Trumpai tariant, šaunuoliai lietuviai!”

Bus daugiau

Aniela Ona Remorini-Gasiūnaitė (v.) su „Nemuno” kolektyvu Lietuvoje lankėsi antrą kartą. Jai iš kairės – Dalia Shilas, o už jų – Eglė Šležienė kartu su šokėjais iš „Žiburinio” (Argentina) ir „Sambūrio”.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Paukštytės pradėjo savo veiklą

Nors dar gražus ir šiltas, beveik vasariškas oras, Lemonto lietuvių skautų „Aušros Vartų/Kernavės“ tunto „Saulučių draugovė“ – tai jaunesniosios skautės – paukštytės, jau pradėjo naujų mokslo metų veiklą. Sesės mokosi būti savarankiškos, per žaidimus gilina skautamokslio žinias, susiranda naujų draugų. Štai žvilgsnis į paukštyčių sueigas:

Sesė Karina vadovauja susipažinimo žaidimui

Ps. t.n. Rimos Lintakaitės, „Saulučių“ draugovės draugininkės nuotraukos

Sesės Gabija, Liepa, Simona ir Ona veda paukštyčių dienoraščius, kuriuose aprašo įspūdžius iš sueigų, ko jose išmoko, ir visa tai iliustruoja paveikslėliu.

Sesės Ona, Liepa, Simona ir Gabija jaunesnėms paukštytėms ruošia žaidimą, supažindinantį su LSS struktūra.

Sesė Elzė padeda jaunesnėms paukštytėms sudaryti LSS struktūros „medį“.

Sesės Jūratė, Sofia, Erika ir Adrija vykdo užduotį.

Sesė Onutė veda pirmą „Aušros Vartų/Kernavės tunto rikiuotę Lemonte

Garbės konsulė Leslie Liautaud: „Stengsiuosi, kad JAV išgirstų Lietuvos balsą“

– Kaip jūs asmeniškai vertinate šį paskyrimą?

– Man yra didelė garbė būti paskirtai garbės konsule. Aš laikiu progos toliau puoselėti gerus ryšius tarp Lietuvos ir Wisconsin. Numatau dvi sritis, kuriose labiausiai galėčiau būti naudinga: tai naujų verslo santykių ir meno mainai. Jau dabar aš kartu su savo vyru bendradarbiauju su ISM Vadybos ir Ekonomikos universitetu Vilniuje. Mes teikiame stipendijas uoliausiems studentams. Mūsų nuomone, sėkmingiausi verslininkai yra tie, kurie turi idėjų ir rodo iniciatyvą. Tie, kurie sugeba savo mintis paversti realybe, turės didžiausią įtaką savo visuomenei ir savo kraštui. Tuo pačiu tokie studentai ir būsimieji verslininkai stipriai paveiks pasaulį. Aš vilioji, kad šis paskyrimas man leis dar labiau plėtoti savo veiklą.

Iš k.: Wisconsin gubernatorius Scott Walker, LR garbės konsulė Leslie Liautaud, Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis.

– Kokį ryšį jaučiate su Lietuva, nepaisant jūsų vyro lietuviškos kilmės?

– Prieš ketverius metus aplankiau Lietuvą kartu su savo uošve Gražina ir jos giminėmis bei jų vaikais. Kelionės metu man ypač įstrigo du dalykai, kurie liko mano atmintyje. Pirmas – tai apsilankymas ūkyje, kuriame gyveno Gražinos seneliai. Ūkio gyvenamasis namas Antrojo pasaulinio karo metu buvo subombarduotas, sunaikintas. Mums bevaikščiojant po gražią, sodrią ūkio žemę, sunku buvo įsivaizduoti

tą siaubą, kuris tuo metu siautė. Apžiūrėdami aplinką aptikome mažus keraminių plytelių gabalėlius. Gražina juos paėmė į rankas ir mums pasakė, kad tai buvo ūkio gyvenamojo namo stogo dalys. Apsupta savo vaikaičių, Gražina bandė tramdyti ašaras. Tuo metu žinojau, kad mano vaikai niekuomet nepamirš, iš kur jie kilę. Per daug visko buvo prarasta, daug kovota.

Antrasis kelionės išpuolis, kuris ypač man įstrigo, tai didžiulė meno gausa Lietuvoje, – ne tik tradicinio meno ir ne tik muziejuose. Gražioje Vilniaus dailės akademijoje pamatėme šiuolaikinių meno darbų. Jie drąsūs ir verčiantys susimąstyti. Lietuvos Nacionaliniame Operos ir baletų teatre, mačiau išpūdingą spektaklį „Sniego karalienė“. Prie Genocido aukų muziejaus išstatyti jaudinantys, širdį veriantys piešiniai.

Diplomatija ir politika yra reikalingos. Jos turi savo vietą. Bet ne visuomet jose atsispindi tikrieji žmonės – krašto širdis ir jausmai. O menas – ar tai būtų spektaklis, ar spausdintas žodis, vaizduojamas ar muzikinis kūrinys – plaukia iš širdies ir jausmų. Menas – tai balsas. Aš pajutau, kaip šis balsas stengiasi išreikšti Lietuvos kultūrą. Žinoma, patiems lietuviams svarbu tai pamatyti. Bet taip pat svarbu, kad pasaulis matytų, išgirstų ir suprastų Lietuvos kultūros išraišką. Ir dabartinėje politinėje aplinkoje labai svarbu, kad Jungtinės Amerikos Valstijos turėtų progų išgirsti ir suprasti šį balsą. Tas jaučiama Rūtos Šepetys romane „Between Shades of Gray“ ir Marius Markevičiaus filme „The Other Dream Team“. Aš vilioji tokius užmojus remti ir puoselėti – dalintis lietuviška kultūra per meną. Kadangi kraštas – tai širdis ir jausmai, ne vien tik žemės plotas.

– Kokie jūsų pagrindiniai užmojai, atstovaujant Lietuvai Madisone ir Wisconsin?

– Norėčiau pradėti nuo dialogo tarp žemdirbystės specialistų Wisconsin ir Lietuvoje. Aš manau, kad abi pusės daug gali pasimokyti viena iš kitos.

22-asis Lietuvos garbės konsulas atidarytas Wisconsin valstijoje! Profesorius A. Senn (k.), kurio tėvas dirbo tarpukario Kaune, buvo labai patenkintas – lietuvių bendruomenė Madisone sukūrė pirmą bendradarbiavimo susitarimą su Lietuvos miestais – Vilnius ir Madisonas susigiminiavo dar 1989 m., o dabar pirmą kartą ir Lietuva iškėlė savo oficialią vėliavą Madisone.

Amb. Žygimanto Pavilionio nuotr.

Prisistato naujoji LR garbės konsulė L. Liautaud. Kairėje – Wisconsin gubernatorius S. Walker

Taip pat norėčiau padėti užmegzti ryšius tarp Wisconsin vadybininkų ir ISM universiteto – galbūt pradėdant seriją paskaitų universitete ar pakviečiant studentus stažuotis Amerikoje.

– Kodėl tapote garbės konsule Wisconsin valstijoje, o ne kur kitur?

– Aš dažnai lankausi Wisconsin ir gerai pažįstu šią vietovę. Atvirai kalbant, aš būčiau dėjusi tiek pat pastangų stiprinti ryšius su Lietuva, jeigu būčiau paskirta atstove bet kurioje kitoje JAV valstijoje!

Pirmą kartą lankiausi Lietuvoje per Prezidento Valdo Adamkaus inauguraciją. Mūsų šeima rėmė V. Adamkų, kai jis pirmą kartą siekė prezidento posto. Labai mane jaudino proga pasveikinti tokį išradimą mąstytoją ir ryžtingą vadovą, kurį tebegerbiu iki šiol. Džiaugiuosi, kad turėjau galimybių po to lankytis čia dar keletą kartų ir planuoju toliau tęsti savo keliones į Lietuvą.

Kalbėjosi Nijolė Semėnaitė-Etzwiler
Vertė Rimas Černius

Šventinėje nuotraukoje – Lietuvos diplomatai, L. Liautaud šeimos nariai ir kiti renginio svečiai

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Sugrįžęs A. Butkevičius apie vizitą JAV

Vilnius (alkas.lt) – Ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius per Lietuvos radiją kalbėdamas apie viešnagę JAV sakė, kad jos metu dalyvavo 29 oficialiuose susitikimuose. Vyriausybės vadovas teigė, kad jų metu pasiekti Lietuvai labai svarbūs susitarimai.

„Lietuviška mėsos produkcija pripažinta ekvivalentiška JAV kontrolės sistemai, priimtas sprendimas tarp Pitsburgo universiteto Medicinos centro ir Lietuvos partnerių atidaryti naują kliniką Vilniuje, taip pat pasirašytas dvišalis bendradarbiavimo susitarimas dėl tarptautinės stažuotių programos tarp Lietuvos Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) ir NASA bei aptarti Lietuvos gynybai ir saugumui svarbūs klausimai“, – vardijo premjeras.

Telefoniniams sukčiams sekasi blogiau

Vilnius (Ekonomika.lt) – SEB banko statistika rodo, kad gyventojai tampa nebe tokie patiklūs ir gerokai rečiau patenka į telefoninių sukčių pinkles. Per devynis šių metų mėnesius į banką kreipėsi 43 asmenys, nepažįstamiems padiktavę savo interneto banko prieigos duomenis ir patyrę nuostolių. Tai yra 5 kartus mažiau negu tuo pačiu laikotarpiu pernai, kai nukentėjusiųjų buvo daugiau kaip 220. Lygiai tiek pat sumažėjo ir sukčių grobis. Remiantis banko statistika, šiemet ne-

Per apsilankymą viename produktyviausių „Marcellus“ skalūnų telkinyje, anot Vyriausybės vadovo, skalūnų dujų žvalgybos ir gavybos ekspertai patikino, kad padės Lietuvai pritraukti skalūnų žvalgybos ir gavybos įmones investuoti Lietuvoje, tačiau pažymėjo, kad tam pirmiausia reikalingas Lietuvos politinis stabilumas ir galutinai priimti reikalingi įstatymai bei pasiektas susitarimas su vietos bendruomenėmis.

Paklaustas apie galimybę Lietuvai importuoti JAV skalūnų dujas, premjeras teigė, kad kai kurioms JAV bendrovėms yra duotas leidimas jau nuo kitų metų pradėti eksportuoti skalūnų dujas, o Lietuvai bus sudarytos sąlygos su šiomis kompanijomis sėstis prie de-rybų stalo ir tartis dėl galimo dujų im-porto.

teisėtai pasisavinti 192 tūkst. litų (2013 m. sausio-rugsėjo mėn. – daugiau kaip 1 mln. litų).

Pasak SEB banko Prevencijos departamento direktoriaus Audriaus Šapolos, akivaizdu, kad telefoniniams sukčiams darosi vis sunkiau išvilioti iš gyventojų konfidencialius duomenis, suteikiančius prieigą prie banke laikomų pinigų. Vis dėlto, nusikaltėliai gali bandyti pasinaudoti euro įvedimu Lietuvoje ir vėl keisti savo veikimo taktiką imdamiesi grynųjų pinigų.

Iš Rusijos grįžę vaikai yra stebimi

Vilniaus vaikai apmokomi Rusijoje.

soldatru.ru nuotr.

Vilnius („Draugo“ info) – Praėjusią savaitę „Draugas“ rašė apie kai kurių Vilniaus rusiškų mokyklų mokinius, vykstančius į Rusijoje rengiamas karines stovyklas. Tai VSD jokia naujiena – grįžę moksleiviai yra stebimi, sako Valstybės saugumo departamentu (VSD) vadovas Gediminas Grina.

„Mums čia yra nuolatinis darbas, šita tema, apie ką mes kalbame, tai nei koks nors naujas, nei senas procesas. Mes nuolat stebime trečiųjų šalių bandymus daryti įtaką mūsų piliečiams ir mūsų moksleiviams nėra išimtis“, – tvirtino VSD vadovas.

Klausiamas, kokių veiksmų imsis Švietimo ir mokslo ministerija, D. Pavalkis dėstė, kad vien tai, jog yra kalbama apie tokias vaikų stovyklas, jau yra žingsnis į priekį atkreipiant dėmesį, kad „taip galbūt ir nederėtų elgtis“.

„Aš tikrai nebūsiu tas, kuris agituos grįžti į geležinės uždangos būseną, kurioje mes buvome prieš 25 metus, ir (neketinu) pradėti reguliuoti, kas kur turi važiuoti“, – aiškino ministras.

Tyrimą dėl to pradėjo ir Švietimo ir mokslo ministerija, ir Vilniaus savivaldybė. Tačiau neaišku, ar mokinius į Rusiją vežusios mokyklos bus nubaustos.

„Nepamirškime, tai yra nepilnamečiai, tėvai sprendžia, ką jų vaikams daryti, ne mokyklos direktorius ar dar kažkas. Čia yra tėvų apsisprendimas, kaip jie suvokia save – ar suvokia save Lietuvos Respublikos piliečiais, ar kitos valstybės piliečiais, tik nešioja lietuvišką pasą“, – sakė G. Grina.

Jis patvirtino, kad VSD kalbasi „su vienu kitu tėvu“, tačiau daugiau detalių apie tuos pokalbius nepateikė.

Tiek švietimo ir mokslo ministras, tiek VSD vadovas nebuvo tikri, kad kitais metais Lietuvos moksleiviai nevyks į panašias stovyklas. Jis taip pat neatmeta, kad ateityje, siekiant išvengti panašių situacijų, gali būti griežtinama mokyklų vadovų atsakomybė, įvedama rotacija ar papildoma atestacija. D. Pavalkis kol kas pedagogų atleisti nežada, tačiau neatmeta, kad gali taip būti.

Referendumas atšaukiamas, bet bus apklausa

Madridas („Draugo“ info) – Ispanijos vyriausybės vadovas Mariano Rajoy spalio 14 dieną sveikino Katalonijos regiono vadovų sprendimą atšaukti planuotą referendumą dėl nepriklausomybės, pavadinęs jį „puikio- mis naujienomis“.

Katalonijos vyriausybė spalio 13 dienos vėlai vakare paskelbė, kad lapkričio 9 dieną planuotas referendumas dėl regiono nepriklausomybės „negali įvykti“.

Ispanijos Konstitucinis Teismas

praeitą mėnesį vienbalsiai nusprendė išklausti centrinės vyriausybės argumentų prieš plebiscitą, todėl referendumas turėjo būti automatiškai išaldytas, kol teismas priims sprendimą toje byloje, galinčioje užtrukti ne vienus metus.

Tačiau katalonų vadovas Arthur Mas pranešė, kad lapkričio 9-ąją nepriklausomybės referendumas neįvyks, tačiau tą dieną bus surengta neoficiali gyventojų apklausa.

Džihadistai giriasi paėmę į vergiją jezidų

Bagdadas (BNS) – Džihadistų grupuotė „Islamo valstybė“ (IS) paskelbė, kad Irako šiaurėje pagrobts jezidų vaikus ir moteris atidavė savo kovotojams kaip karo grobį, ir gyrėsi, kad atgaivino vergiją.

IS pirmą kartą aiškiai pripažįsta, kad laiko ir pardavinėja jezidus kaip vergus.

Dešimtys tūkstančių jezidų, kurių bendruomenė gyvena daugiausia šiaurės Irake, turėjo bėgti iš savo namų per prieš keturis mėnesius prasidėjusį džihadistų puolimą tame regione.

Sučiuptos tos jezidų moterys ir vaikai vėliau pagal šariatą buvo padalyti „Islamo valstybės“ kovotojams, kurie dalyvavo Sindžaro operacijose.

Vienintelis kitas žinomas atvejis – nors ir daug mažesnio (masto) – yra krikščionių moterų ir vaikų paėmimas į vergiją Filipinuose ir Nigerijoje, (kuri

Jezidų vaikai

„Reuters“/„Scanpix“ nuotr.

įvykdė) tenyksičiai mudžahidai“, – rašoma tame straipsnyje.

Jezidų tikėjimas yra unikalus tikėjimų, atėjusių iš kelių religijų, mišinys, apimantis ir figūras, kurią jie vadiną Angelu Povu, garbinimą.

Britanijos parlamentas balsavo už Palestinos pripažinimą

Londonas (ELTA) – Didžiosios Britanijos žemieji parlamento rūmai balsavo už nepriklausomos Palestinos valstybės pripažinimą.

Iniciatyvą „pripažinti Palestinos valstybę, gyvuojančią greta Izraelio valstybės“, kaip „indėlį siekiant susitarimo“, spalio 13 dienos vakare parėmė 274 deputatai, 12 buvo prieš. Tačiau šis balsavimas yra tik simbolis, vyriausybei jis nėra įpareigojantis.

Britų premjero David Cameron atstovas prieš balsavimą pareiškė, kad vyriausybė savo politikos nekeis.

Izraelis kategoriškai priešinasi tam, kad tarptautinė bendrija pripažintų nepriklausomą Palestinos valstybę. Tarp 112 iki šiol Palestiną pripažinusiu valstybių yra ES šalys Bulgarija, Malta, Lenkija, Rumunija, Čekija, Vengrija ir Kipras. Neseniai ir Švedija paskelbė pripažinsianti Palestiną.

Rusija „Mistral“ dar negaus

Karinis laivas „Mistral“

Frédéric Girou/Ouest-France nuotr.

Paryžius (15min.lt) – Prancūzija dar kartą patvirtino, kad kol kas Rusija negaus pirmojo desantinio karo laivo „Mistral“, pavadinto „Vladivostok“. Tai Paryžiuje žurnalistams paskelbė Prancūzijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Romain Nadal.

„Kalbant apie 'Mistral', tai prezidentas apibrėžė mūsų poziciją. Sutartis (dėl pirkimo) buvo pasirašyta 2011 metais, kuomet prezidentu buvo Ni-

colas Sarkozy. Buvo pasirašytas kontraktas. Ir jeigu jis pasirašytas, jį reikia vykdyti. Tačiau akivaizdu, kad jis negali būti įvykdytas, nes viena pusė nesilaiko paliaubų (Rytų Ukrainoje)“, – teigė R. Nadal.

Spalio 9-ąją Rusijos užsienio reikalų ministerija paskelbė ultimatumą Paryžiui, liepdama arba atiduoti Rusijai karo laivą, arba gražinti sumokėtus pinigus.

VERSLO NAUJIENOS

Lietuva socialiniuose tinkluose surinko milijoną gerbėjų

Prieš metus Valstybinis turizmo departamentas (VTD) pradėjo įgyvendinti kampaniją „Like'able Lithuania“, per socialinius tinklus kviečiančią turistus į Lietuvą ir pristatančią dalykus, už kuriuos kiekvienas gali pamėgti mūsų šalį. Nuo 2013 m. rugsėjo iki 2014 m. rugsėjo užregistruotas gerbėjų skaičius buvo 1 005 807.

Lietuvos viešinio kampanija vyko 6-iose socialiniuose tinkluose: „Facebook“, „Vkontakte“, „Twitter“, „Youtube“, „Google“ ir „Instagram“. Čia kasdien trejomis kalbomis (lietuvių, anglų ir rusų) buvo pristatomi įdomūs, nauji turistų traukos objektai, renginiai, faktai, netikėti atradimai, Lietuvos kūrėjų pasiūlymai, išskirtinės maitinimo įstaigos – tai, ką kiekvienas galėtų pamėgti Lietuvoje.

Tapti Lietuvos gerbėjais

arba virtualiais turistais galėjo tie, kurie ne tik spaudė „patinka“, bet ir dalinosi kampanijos turiniu su savo draugais, skelbė nuotraukas, filmukus, rašė komentarus, atsiliepimus, argumentus, kodėl reikėtų apsilankyti Lietuvoje.

„Tai pirmas VTD įgyvendinamas tokio masto projektas socialiniuose tinkluose, kurio metu 365 skirtingais būdais buvo kviečiama atvykti į Lietuvą. Džiaugiamės, kad projekto startiniame etape užsibrėžtas tikslas – surinkti 1 000 000 'patinka' – buvo sėkmingai įgyvendintas. Akivaizdu, kad ir po dešimtmečio socialiniai tinklai išliks vienu svarbiausių nuomonę formuojančių veiksnių turizmo ir kelionių rinkoje, todėl darbas socialiniuose tinkluose nesibaigia ir toliau bus vystomas, tęsiant tą pačią mintį: yra daugybė priežasčių mėgti Lietuvą ir ją aplankyti“, – kampanijos „Like'able Lithuania“ rezultatų aptarimui skirtoje spaudos konferencijoje sakė VTD vyriausioji patarėja dr. Raimonda Balnienė.

Prie iki šiol „Like'able Lithuania“ vystomų 6 socialinių kanalų prijungs ir porą naujų: „Pinterest“ bei „Vimeo“. Keliones planuojantiems žmonėms bus pateikiama patarimų, padėsiančių išvengti nesusipratimų, sutaupyti išlaidų, pamatyti dėmesio vertas vietas ar supažindinti su šalies kultūra. Taip pat ir toliau bus pristatomos veržlios lietuviškos įmonės, produktai bei mokslininkai. Drąsiai lygiuojamasi į populiariųjų šalių lankytinas vietas, ieškoma įdomių ir iki šiol neatrastų domėjimosi objektų.

Lietuvos interneto apdovanojimuose „Login 2014“ inovatyvi komunikacijos socialiniuose tinkluose kampanija „Like'able Lithuania“ ekspertų komisijos buvo pripažinta geriausia interneto kampanija pirmą kartą įsteigtoje nominacijoje „Interneto panaudojimas viešojo sektoriaus reklamai“.

VTD info

Daugiau informacijos: <http://www.likeablelithuania.com/welcome/>
<https://www.facebook.com/LikeLithuaniaLT>

Šildymo ir atliekų versle kainas diktuoja monopolininkai

P dides šildymo, atliekų tvarkymo, pastatų priežiūros ir renovavimo kainas diktuoja komunalinių paslaugų versle besiformuojančios monopolijos, teigia Prezidentė Dalia Grybauskaitė. „Konkurencijos taryba turi nustatyti, kas daro įtaką šioms kainoms. Komunalinis sektorius turi tarnauti žmonėms, o ne atvirkščiai“, – sakė Prezidentė susitikusi su Konkurencijos tarybos pirmininku Šarūnų Keserausku.

Šalies vadovė atkreipė dėmesį į padėtį pieno sektoriuje, kai prisidengdami Rusijos sankcijomis perdirbėjai gamintojams moka gerokai mažesnę kainą nei savikaina, o pieno produktų kainos parduotuvėse kyla. Konkurencijos taryba turėtų išsiaiškinti šios situacijos priežastis.

Prezidentei įtarimų kelia komunalinių paslaugų ir pieno supirkimo sektoriai. Jos nuomone, šildymo ir atliekų tvarkymo paslaugų kainos Lietuvoje yra nepagrįstos, o su jomis taikstytis negalima.

„Prezidentė atkreipė dėmesį į komunalinių paslaugų ir pieno sektorius, kuriais Konkurencijos taryba iki šiol neužsiėmė. (...) Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos reguliavimo nebeužtenka, stebint šiuos procesus matyti, kad vyksta komunalinių paslaugų sektoriaus monopolizavimas“, – sakė Prezidentės patarėja socialinės ir ekonominės politikos klausimais Giedrė Kaminskaitė-Salters.

Praėjusią savaitę susitikusi su energetikos ministru Roku Masiuliu, Prezidentė paragino kovoti su monopolijos šilumos ūkyje. Anot ministro, daugiausiai problemų kelia Vilniaus šilumos ūkis, kur veikia susivienijimas „Icor“.

Susivienijimo „Icor“ veiklą ne kartą kritikavusi D. Grybauskaitė anksčiau teigė, kad korupciniai sandoriai driekiasi nuo statytinių Energetikos ir Aplinkos ministerijose, savivaldybėse iki daugiabučių namų bendrijų. Pasak Prezidentės, kai kuriuose šalies regionuose šilumos tiekėjus valdo ne savivaldybės, o „šilumos oligarchai“, diktuojantys sąlygas vietos valdžiai ir gyventojams.

Vasarį Konkurencijos taryba pradėjo komunalinių atliekų tvarkymo rinkos tyrimą.

„Draugo“ info

Belieka laukti mėsos importo į JAV pradžios

Jungtinės Valstijos mėsos perdirbėjams nepakeis Rusijos rinkos, tačiau taps realia alternatyva, diversifikuojant pardavimus, sako Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos vadovas Egidijaus Mackevičiaus. Pasak jo, Amerikoje pirmieji lietuviški mėsos gaminiai galėtų pasirodyti po pusmečio.

„Iš tikrųjų kalbėti pačioje pradžioje apie didelius kiekius yra nerealu, mes pirma turime ten įeiti, bet ir Roma pastatyta ne per dieną. Mes iki šiol neturėjome jokios didelės trečiųjų šalių rinkos, alternatyvos Rusijai. Dabar Amerika bus viena iš tų didelių rinkų, į kurią bus galima investuoti, galbūt tai bus ilgo laiko klausimas. Kad ji pakeis Rusiją, mes nesitikime, bet kad kaip alternatyvą eksportuoti mes matome“, – sakė E. Mackevičius.

Pasak jo, Lietuvos perdirbėjai iš pradžių greičiausiai, orientuosis į JAV gyvenančius lietuvius, rusus ir lenkus, nes jie mėgstami mėsos produktai yra tokie, kokie gaminami Lietuvoje. Perdirbėjų atstovas teigė, kad pirmieji gaminiai JAV rinką gali pasiekti po pusmečio.

E. Mackevičius sakė, kad leidimas skersti gyvulius ritualiniu būdu taip pat atveria papildomas rinkas, tad Lietuvos eksportas bus labiau įvairesnis ir perdirbėjai nebus tokie pažeidžiami, kaip iki šiol.

„Dabar bus orientuojamasi į tas ritualinio skerdimo šalis – Persijos įlankos, Šiaurės Afrikos šalis, Viduriniai Rytai. O su NVS šalimis yra problema, nes reikia vežti per Rusijos teritoriją. Bet žiūrint į ateitį, jeigu mes turėsime kokias 5 rinkas, nebūsime tokie pažeidžiami, kokie buvome“, – teigė perdirbėjų atstovas.

BNS

Lietuviškas medus kokybiškesnis už importinį

P prekyboje esantis lietuviškas medus yra kokybiškas, taip pat jis nėra užterštas farmakologinių medžiagų, pesticidų, sunkiųjų metalų ar kitų teršalų liekanomis. „Vertinant medaus kokybę laboratoriniais tyrimais nustatyta, kad Lietuvos bitynuose pagamintas medus yra aukštesnės kokybės nei įvežamas iš kitų šalių“, – komentuoja Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Veterinarijos sanitarijos skyriaus vyriausiasis veterinarijos gydytojas Jonas Stanius.

Anot specialisto, vienas svarbiausių medaus kokybės kriterijų – diastazės aktyvumo rodiklis. Kuo šis rodiklis aukštesnis – tuo medaus kokybė geresnė. Nors nė viename iš tirtų mėginių šis rodiklis nebuvo žemesnis nei nustatyta mažiausia leistina riba, tačiau mūsų šalies bitininkų tiekiamo medaus mėginiuose šis rodiklis buvo iki 5 kartų aukštesnis nei iš Latvijos ar Lenkijos atvežto medaus.

ELTA

Rusija atšaukė pieno embargą?

V alstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT) negavo oficialios informacijos apie tai, jog Rusija būtų atšaukusi embargą daliai pieno produktų, apie kurią praneša Rusijos žiniasklaida.

VMVT direktoriaus teigia apie tai jokios informacijos neturi. „Žinome tik tiek, kiek rašoma internetiniuose pranešimuose“, – sakė jis.

Spalio 13 dieną Rusijos oficialūs pareigūnai pareiškė, kad importas atnaujinamas. Pranešta, jog iš tiesų Rusija gali pirma laiko atsisakyti Europos maisto produktų importo embargo, jei Europos Sąjunga nepratęs sankcijų prieš Rusiją galiojimo, pareiškė Rusijos ekonominės plėtros ministras Aleksejus Uliukajevs.

Rugpjūčio pradžioje Rusija vieneriems metams uždraudė maisto ir žemės ūkio produktų importą iš Europos Sąjungos, JAV ir kitų Vakarų šalių, reaguodama į Vakarų sankcijas dėl numanomos paramos Ukrainos prorusiškiems separatistams bei Krymo aneksijos.

„Draugo“ info

Valiutų santykis (2014 metų spalio 15 d.)

1 USD (JAV doleris) – 2,72 LTL
1 EUR (euras) – 3,45 LTL
1 AUD (Australijos doleris) – 2,39 LTL
1 CAD (Kanados doleris) – 2,42 LTL
1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,36 LTL
1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,14 LTL

Čikagos architektūros šventė

Spalio 18–19 dienomis Čikagos ir apylinkių gyventojai vėl turės gerą progą nemokamai apžiūrėti Čikagos architektūrinius paminklus – taip pat ir žvilgtinti jų vidų. Šį savaitgalį Čikagos architektūros draugija „Chicago Architecture Foundation“ rengia „atvirų durų“ dieną – „Open House Chicago“. Savo tinklalapyje Draugija klausia: „Ar kartais praėjus pro kokį pastatą, nekyla smalsumas – o kas jo viduje?“ Spalio 18–19 dienomis čikagiečiai galės patenkinti savo smalsumą – net 150 istoriškai ir architektūriškai įdomių pastatų atvers smalsuoliams savo duris.

Žinoma, per dvi dienas apžiūrėti pusantro šimto pastatų yra neįmanoma. Architektūros draugija sugrupavo juos pagal miesto rajonus – kiekvienas gali išsirinkti maršrutą pagal savo interesus ir galimybes. Visi pastatai išvardinti Draugijos tinklalapyje www.openhousechicago.org. (kartu pažymėtos ir lankymo valandos), pateikiant pastatų išorės ir vidaus nuotraukas (daugelis jų – fotografo Eric Allix Rogers), kad galima būtų iš anksto susipažinti ir nutarti, kas labiausiai domina.

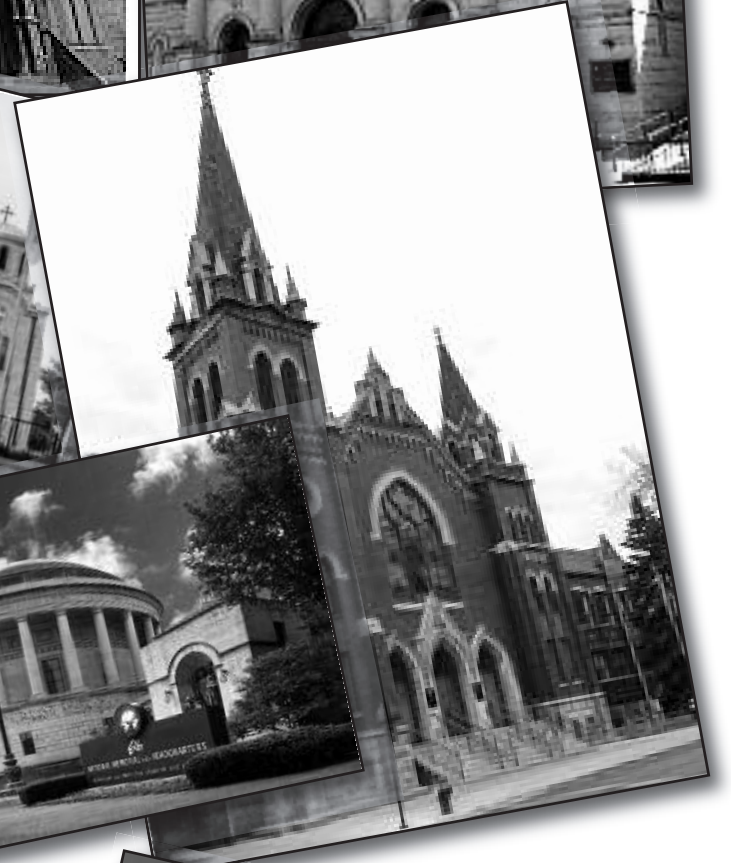
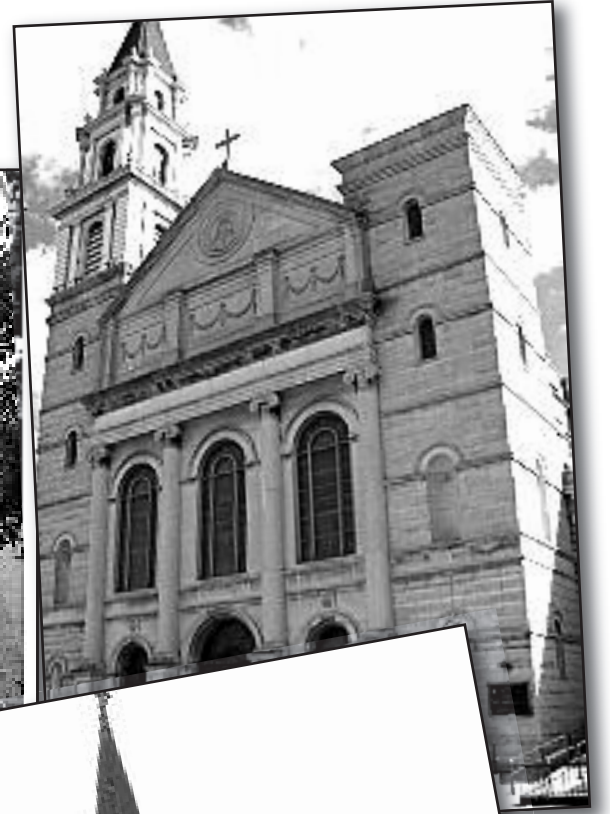
Lietuviams gal bus įdomu sužinoti, kad ši sąrašą yra įtraukti ir vieni mums gerai pažįstami maldos namai – **Švento Kryžiaus bažnyčia** (1746 W. 46th St.), kuri lankytojams bus atvira šeštadienį, spalio 18 d. nuo 9 val. r. ir 4 val. p. p.

Tame pačiame rajone – Bridgeport/Back of the Yards – gali būti įdomu apžiūrėti ir lenkų bažnyčią – **St. Mary of Perpetual Help**, adresu 1039 W. 32nd Street. Jos lankymas – šeštadienį, spalio 18 d., nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p., o taip pat sekmadienį, spalio 19 d. nuo 12 val. iki 5 val. p. p.

Paskutiniuoju metu spaudoje labai daug rašoma apie įvykius Ukrainoje. Mes, lietuviai, jaučiame didelę simpatiją ukrainiečiams, kurie pergyvena pavojaus pilnas dienas. Jeigu jus domina ukrainiečių rajonas Čikagoje, pasinaudokite Architektūros draugijos suteikta galimybe apžiūrėti kelias bažnyčias vadinamajame „Ukrainian Village“. Visos jos – netoli viena kitos.

Švento Nikolajaus ukrainiečių katalikų katedra (St. Nicholas Ukrainian Catholic Cathedral, 835 N. Oakley Ave., netoli Western Ave. ir Chicago Ave. sankryžos) pastatyta pagal Šv. Sofijos katedros Kijeve modelį, yra labai meniška. Joje daug ikonų, mozaikų, vitražų. Bažnyčią galima aplankyti šeštadienį, spalio 18 d., ir sekmadienį, spalio 19 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p.

Visai netoli esanti **Šv. Volodimiro ir Šv. Olhos** ukrainiečių katalikų bažnyčia (Sts. Volodymyr & Olha Ukrainian Catholic Church, 739 N. Oakley) pastatyta 1973 m. bizantišku stiliumi. Mozaika virš įėjimo vaizduoja krikščionybės įvedimą Ukrainoje. Ją ap-

lankyti galima šeštadienį, spalio 18 d., nuo 11 val. r. iki 5 val. p. p. ir sekmadienį, spalio 19 d. nuo 1 val. p. p. iki 5 val. p. p.

Netoli ir pagrindinė ukrainiečių ortodoksų bažnyčia Čikagoje – Šv. Volodimiro ukrainiečių ortodoksų katedra (St. Volodymyr Ukrainian Orthodox Cathedral, 2238 W. Cortez St.) Bažnyčia seniau priklausė vokiečiams liuteronams, todėl jos išorė primena gotišką stilių. Tačiau vidus pertvarkytas ukrainiečių ortodoksų stiliumi. Lankytojams ji atvira bus šeštadienį, spalio 18 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. ir sekmadienį, spalio 19 d. nuo 1 val. p. p. iki 5 val. p. p.

Netoli yra rusų ortodoksų šventovė – Šv. Trejybės rusų ortodoksų katedra (Holy Trinity Russian Orthodox Cathedral 1121 N. Leavitt St.). Tai žymaus Čikagos architekto Louis Sullivan kūrinys. Katedra pasižymi aštuonkampiu kupolu ir didinga varpine. Ją galima aplankyti šeštadienį, spalio 18 d. ir sekmadienį, spalio 19 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p.

Šiuolaikinio meno mylėtojai gali aplankyti Ukrainiečių modernaus meno institutą (**Ukrainian Institute of Modern Art**, 2320 W. Chicago Ave.), o tradicinio ir liaudies meno gerbėjai – užsukti į Ukrainiečių tautinį muziejų (Ukrainian National Museum, 2249 W. Superior St.).

Kiekviename rajone galima rasti įdomių pastatų, kuriuos vertėtų aplankyti. Paminėsime dar keletą. Garfield Park/North Lawndale rajone yra didingas statinys – **Our Lady of Sorrows Basilica** (Sopulingosios Marijos bazilika, 3121 W. Jackson Blvd., prie Jackson ir Kedzie sankryžos, netoli Eisenhower greitkelio). Architektūros draugijos tinklalapyje ši bažnyčia pavadinta iškilmingiausia bažnyčia Čikagoje. Ją aplankyti galite šeštadienį, spalio 18 d. ir sekmadienį, spalio 19 d. nuo 12 val. iki 4 val. p. p.

Kita didinga šventovė – Gold Coast rajone įsikūrusi „**Moody Church**“ (1630 N. Clark St.) – tikrai įspūdinga, talpinanti net 3 700 žmonių, turinti romaniškų ir bizantiškų elementų. Ji bus atvira šeštadienį, spalio 18 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. ir sekmadienį, spalio 19 d. nuo 1 val. p. p. iki 5 val. p. p.

Šv. Jono Kantijaus bažnyčią (St. John Cantius, 825 N. Carpenter St., netoli Ogden ir Chicago gatvių sankryžos) pasižymi labai puošniu barokiniu vidumi, kuris primena 19-to amžiaus Krokuvos miesto bažnyčias. Lankyti ją leidžiama šeštadienį, spalio 18 d. nuo 12 val. iki 4 val. p. p.

Žinoma, ypatinga architektūra pasižymi ne tik Čikagos bažnyčios ir šventovės. Pavyzdžiui, dėmesio vertas yra **Elks National Memorial** pastatas Lincoln Park rajone, skirtas pagerbti Elks organizacijos narius, kurie žuvo Pirmajame pasauliniame kare (2750 N. Lakeview Ave.). Architektūros draugijos tinklalapyje rašoma, kad tai vienas iš įspūdingiausių paminklų pasaulyje karo aukoms pagerbti. Šį pastatą galima aplankyti šeštadienį, spalio 18 d. ir sekmadienį, spalio 19 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Besidomintys moderniąja architektūra galbūt norės apsiriboti miesto centru – Downtown. Čia, tarp banalių, dėžės formos dangoraižių netrūksta ir kūrybingų bandymų. Vienas jų – 1986 metais pastatytas dangoraižis **190 S. LaSalle St.**, 40 aukštų pastatas, su beveik tradiciniu stogu, kuris primena prancūziškų dvarų (chateau) architektūrą. 40-tame aukšte yra biblioteka, pro kurios langus atsiveria Michigano ežero panorama. Pastatą galima apžiūrėti šeštadienį, spalio 18 d. ir sekmadienį, spalio 19 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Lankytojai galės užsukti ir į biblioteką 40-tame aukšte.

Dramatiškas yra ir 36-ių aukštų pastatas prie Čikagos upės, adresu **333 W. Wacker Drive**. Jame įsikūrusi „Nuveen Investments“ įstaiga. Pastatas lanku gaubia Čikagos upę, o žalios spalvos langai atspindi upės vandenį. Jį galima aplankyti šeštadienį, spalio 18 d. ir sekmadienį, spalio 19 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p.

Čikagoje daug gražių architektūrinių paminklų, tik ne visiems jie žinomi ar prieinami. Čikagos architektūros draugija suteikia puikią progą geriau susipažinti su tomis meno ir architektūros grožybėmis, kurios mus supa.

Parengė Rimas Černius

SVEIKATA

Kaip apsisaugoti ir įveikti peršalimo ligas

Baigėsi vasara, kada visai negalvojome apie peršalimo negalvimus. Artėjant šaltajam metų sezonui padaugėja sergančiųjų gripu bei įvairiais peršalimais. Ūminė viršutinių kvėpavimo takų infekcija (ŪVKTI) dar vadinama „peršalimo liga“ – tai ūminis viršutinių kvėpavimo takų uždegimas, galintis pažeisti tiek viršutinius kvėpavimo takus, tiek atskiras jo dalis: nosį, prienosinius ančius, ryklę, gerklas, kartais – trachėją ir bronchus. Peršalimu dažniausiai sergama rudens-žiemos sezonu. Virusai ypatingai suaktyvėja esant ryškiems temperatūrų svyravimams.

Požymiai atsiranda staiga: pakyla temperatūra, jaučiasi raumenų ir galvos skausmai, drebulys, prakaitavimas, sloga, kosulys, balso primumas, dusulys, gerklės skausmas, čiaudėjimas, ašarojimas. Užsikrėtus simptomai gali atsirasti per keletą valandų.

Taip nutinka dėl to, kad kai kurių žmonių imunitetas yra per silpnas kovoti su užpuolusiomis bakterijomis bei virusais. Ruduo pats tinkamiausias laikas stiprinti imunitetą.

Kaip apsisaugoti nuo infekcijos ir stiprinti imuninę sistemą

➤ Dažnai plauti rankas. Geriausia priemonė, norint išvengti ligų, plintančių oru, yra rankų plovimas.

➤ Vengti sąlyčio su sergančiais asmenimis.

➤ Gerai vėdinti patalpas. Vėdinti rekomenduojama sudarant skersvėjų, t.y. atidarius langus nors 10 min. Dažnas vėdinimas ir patalpų bei kitų paviršių valymas drėgnu būdu, užkerta kelią patalpose esančių virusų plitimui. Patalpose turėtų būti tinkama kambario temperatūra, ji neturėtų būti nei per šilta nei per šalta. Optimaliausia kambario temperatūra, kurioje yra ikimokyklinio amžiaus vaikų, turėtų būti 20–22°C, vyresniems vaikams ir suaugusiems, pakanka – 18–19°C. Patalpų oro drėgnis turėtų būti 40–60 %.

➤ Nuolat grūdinti organizmą. Naudinga kasdien pasivaikščioti gryname ore. Patariama daugiau judėti ar reguliariai užsiimti aktyvia fizine veikla, grūdintis kontrastiniu dušu.

➤ Patariama vartoti įvairias imunitetą stiprinančias priemones, tokias kaip česnaką, imbiero preparatus, vitaminą C, medų. Vartoti daugiau vaisių, daržovių.

➤ Gerti įvairias žolelių arbatas.

➤ Labai naudinga česnaką lygiomis dalimis sutrinti su medumi ir kas vakarą suvalgyti šios masės po šaukštą, užsigeriant vandeniu.

Svarbu atsiminti pagrindinę taisyklę – imuniteto stiprinimas turi būti atliekamas sistemingai ir nuosekliai. Yra įvairių liaudiškų receptų, kaip stiprinti sveikatą. Vieniems padeda vieni, kitiems – kiti. Žmogus gali išbandyti ir pasirinkti sau tinkamiausią, tačiau visų jų poveikį įmanoma pajusti tik po poros mėnesių. Per savaitę imunitetas nesusidaro.

12 priežasčių, kodėl kasdien turite suvalgyti po obuolį

Jei vadovausitės posakiu: „Vienas obuolys per dieną – gydytojai be darbo“, būsite sveikesni.

1. Kasdienis obuolių kramsnojimas gali apsaugoti nuo apsilankymų pas kardiologą. Tyrimai rodo, kad kasdien valgant obuolius sumažėja blogojo cholesterolio kiekis kraujyje. Už tai galime padėkoti obuoliuose esantiems pektinams.

2. Obuoliai padeda virškinti kitus maisto produktus.

3. Tyrimais patvirtinta, kad moterys, per dieną suvalgančios po du obuolius, lengviau atsikrato antsvorio.

4. Obuoliai apsaugo kaulus. Tik obuoliuose randamas flavanoidas floridzinas gali apsaugoti menopauzės sulaukusias moteris nuo osteoporozės vystymosi ir padidinti kaulų tankį. Obuoliuose randamas mineralas boras taip pat stiprina kaulus ir suteikia energijos.

5. Medikai tvirtina, kad obuoliai dėl juose esančių antioksidantų gausos gali sumažinti nemalonių astmos simptomus ir apsaugoti nuo lėtinės obstrukcinės plaučių ligos.

6. Obuoliuose randamas flavanoidas kvercetas gali apsaugoti smegenų ląsteles nuo laisvųjų radikalų žalos, kuri gali išprovokuoti Alzheimerio ligą. Be to kvercetas stiprina imuninę sistemą.

7. Obuolius siūloma valgyti ir diabetikams. Obuoliuose esantis pektinas mažina organizmo poreikį insulinui.

8. Sveikatos specialistai teigia, kad obuoliai gali apsaugoti nuo įvairių vėžio formų.

9. Norite džiaugtis balta akinančia šypsena ir sveikais dantimis? Grauzkite obuolius ir jums nereikės išleisti daugybės pinigų odontologijos klinikoje.

10. Jei turite problemų su viduriais, suvalgykite obuolį. Obuoliuose esančios skaidulos padeda ir viduriuojant, ir esant vidurių užkietėjimui.

11. Obuoliai gali apsaugoti ir nuo tulžies akmenų.

12. Norintiems išvengti kataraktos, rekomenduojama valgyti daug antioksidantų turinčių vaisių. Obuoliuose jų tikrai daug.

Parengta pagal internetinę žiniasklaidą

ATLANTIC Express Corp.

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

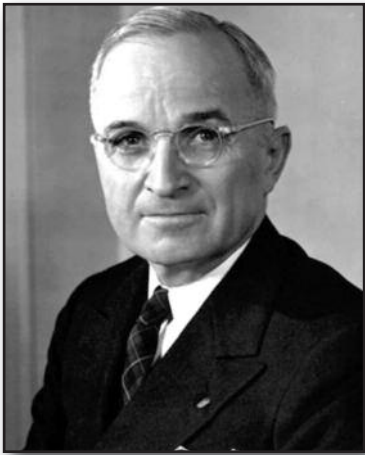
<p><small>NAWA Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701</small></p> <p><small>NAWA Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155</small></p> <p><small>NAWA Biomed 380 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676</small></p> <p><small>Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929</small></p> <p><small>Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700</small></p> <p><small>Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919</small></p>	<p><small>Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-8866</small></p> <p><small>Kunigalkščių Uželga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622</small></p> <p><small>Ruta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882</small></p> <p><small>Always With Flowers 1138 B.S. Slatte St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339</small></p> <p><small>Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290</small></p> <p><small>Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000</small></p>
---	--

JURGIS SUGINTAS IR JO DIENORAŠČIAI

Jauno lietuvio odisėja iš Vokietijos į Ameriką – 3

Tęsinys. Pradžia spalio 11 d. laidoje

Harry S. Truman
JAV Prezidentas

Arthur H. Vandenberg
JAV Senato Užsienio reikalų
komiteto pirmininkas – 1947 m.

Birželio mėn. – Bendrai su maistu darosi vis sunkyn ir sunkyn. Įvedama vis griežtesni suvaržymai ir kontrolės. Uždarbių vis mažiau, nes nebėra nei pasiūlos, nei paklausos.

Vengrijoje komunistai bjauriai pagrobė valdžią į savo rankas, kaltindami buvusią vyriausybę „rėmimu reakcijos, šnipinėjimu bei priešsovietiška politika“. U.S. ir britai pirmą kartą praktiškai pamatė tikruosius „sovietų demokratijos“ metodus ir tikslus. Trumanas su Vandenbergu ta proga keletą griežtesnių žodžių išspaudė apie „smurto aktą“ ir panašiai. Žada imtis griežtų priemonių – gal pasiūs notą... O dėdė Joe juokiasi sau tik.

Graikijoje vis neramu... Turkija ginkluojama amerikiečių specialistų. Indija padalinama į dvi valstybes – indusų ir mohametonų. Kinijoje – komunistų armijos vėl ofenzyvoje.

Vokietijoje – sovietų zonoje vykdoma visuotina registracija buvusių kariškių ir specialistų. Kiti jau gauna išvykimo įsakymus į Rusiją. Todėl kiti bėga į kitas zonas.

Generolas Marshall'is pasiūlo Europos atstatymui finansinį planą, pagal kurį būtų teikiama Amerikos pagalba Europoj, žinoma, tam tikromis sąlygomis. Sovietų Sąjunga įžiūri tame kišimąsi į tų kraštų vidaus reikalus. Paryžiuje visam tam apsvarstyti kviečiama konferencija. Molotovas atvyksta.

Liepos mėn. – Konferencija iširsta, nes Molotovas nesutinka ir apleidžia Paryžių. Politikoje vis tas pats – kai tik kur turima reikalo su rusais, tai vis surista, vis „nyet“.

Graikijoje vėl pasmarkėjo kovos su jugoslavų ir albanų remiamomis komunistų gaujomis. Graikijos vyriausybė silpna, nežiūrint U.S. paramos. Net ta parama teikiama „demokratiškai“ – pirma kiekvienas menkniekis turi būti įvairių komisijų įkainuotas, patvirtintas. Na paskui dar būna jūrininkų streikas. Tai gali ir numirti belaukdamas.

Italijoje komunistai irgi kelia netvarką. Šiaurinės Italijos pramonės rajonuose atsiranda gaujų.

Vengrijoje – visa vyksta kaip Lietuvoje 1940–1941 metais. Paleidžiamas senas parlamentas, ir bus vykdomi rinkimai į „liaudies seimą“. „Liaudies priešai“ neturės teisės balsuoti.

Vokietijoje, rusų zonoje, rusai karštligiškai vykdo uranijaus kasimą kažkur Turingijoje. Tam įpareigojami įvairiausių luomų žmonės. Taip pat skiriamą į darbus Rusijon. Registruojami specialistai. Todėl iš ten bėgama.

Aš pats turiu vis darbo buvusiam UNRROS universitete. Reikia dar kai kuriuos darbus pateikti, vienas kitas egzaminas. Gražiam orui esant, nuėinu į Prinz-Regentau stadijoną. Pilna žmonių, bet tuoj po pietų netaip. Pavažiuoju ir palei Isrą. Gi prekybiškai beveik nieko. Mano žmonės nesirodo ir nieko nebeatveža. O iš Amerikos kažkodėl nei „affidavitų“, nei pakietų. Be to atidėtas Strattono plano svarstymas iki sausio mėnesio. (William Stratton, JAV Kongreso narys, pasiūlęs įstatymą, įleidžiantį 400 000 išvietintų asmenų – DP – į JAV. – red. past.)

Rugpjūčio mėn. – Vis dar turiu „vordiplominių“ dalykų – planavimą architektams, kur gerokai apsunkinimų darė Žemkalis. Pagaliau šiaip taip pabaigiau.

Pradeda jaunos vyrus imti į Kanadą. Užsidegu ir aš. Laikraščiuose pirmieji įspūdžiai iš Kanados. Dirba atsiskyre nuo pasaulio miškuose, bet šiaip visko pilna, tikros „Amerikos“. O Vokietijoje darosi vis sunkiau ir sunkiau, ir nėra vilties pagerėjimui, todėl degu vienu noru – kuo greičiausiai išvažiuoti.

Rugsėjo mėn. – Padarome ekskursiją į kalnus – šį kartą į Wendelsteingebirge. Puiki gamta. Aplink kalnų kupščiai. Rodos

tokie artimi ir lengvai pasiekiami, bet pabandyk įlipti. Aš užsispyriau į tokį rodos paprastą gubrį įsikelti. Skverbėmės per dilgeles, piktdagius ir usnis, bjaurius krūmus, pagaliau supuvusiais, sutręšusiais lapais padengtas aštrias uolas. Lipome be tako. Todėl reikėjo ir visomis keturiomis ropoti. Ir ką gi, vis toli iki pirmojo gūbrio viršūnės. O kur dar tikroji viršūnė. Blogiausia, kad per medžius nieko nematyti. Taip nusigrandžius alkūnes teko liautis. Bet čia prasidėjo visa bėda – nulipimas žymiai blogesnis, nes čia viskas rieda žemyn. Baugu tiesiog ant pasturgalio šliaužti. Akmenys iš po kojų rieda, o jeigu taip paslystumei. Na, drebančiom kojom nuo įsitempimo ir įsinervavę, pasiekėm permirkę prakaitu vėl apačią. Užteks tų kalnų iš arti! Paskui sėdom į kalnų traukinėlį, čia kas kita – patogiausiai sėdint žvalgytis pro langus. Pagaliau pasiekiam viršų, čia terasos, viešbutis. Puikūs vaizdai. Paskui lipame išdirbtu taku į pačią viršūnę. Takas nors su turėklais, bet tarpais tik tik pakartas, ir apačioje begalinė bedugnė. Svarbu tik nesižvalgyti į apačią. Aplankėme viršų observatoriją. Tolumoje matyti besivinguojąs Inn'as, ežerai ir miesteliai. Iš kito šono – kalnai. Žemyn leidomės pėsti. Kiek mes privargome, besikraipydami ir besišokinėdami nuo uolos ant uolos, arba šliauždami plikais žvyruotais takais ar plika, slidžia uola. Nusileidi nuo vieno gūbrio. Jau rodos, bus slėnis, bet pasirodo dar toli gražu. Ir vėl žemyn. Ir taip be galo. Keista – užtinkame karvių pėdas. Kaip jos čia sugeba kabinėtis ir nenurieda žemyn?

Autobusu aplankėme ir pasakiškąją Liudviko II pilį Neuschwanstein. Uolose pasikorusi grakšti pasakų pilis. Viduj Liudviko pilims charakteringas puikus įrengimas tiek baldais, tiek meniškais dalykais, mitologiniais paveikslais. O pro pilies langus matyti puikus kalnų vaizdai. Ereliai skraido. Grįžtant užsukome dar į gražiausią Bavarijos rokoko bažnyčią Wiessee mieste.

Šiaip vis galvoju apie Kanadą, bet tik kad ten taip jau labai pamažu viskas, kad net pradedu prarasti viltį. O jau trys metai, kai nevaisingai sėdime Vokietijoje. Man prižadėti „affidavitai“ kažkodėl nebesirodo. Nei nieko nebegirdėti.

Spalio mėn. – Gavome pagaliau „affidavitus“ ir visai netikėtai, net ir mano tėvui irgi netikėtai. Tai veikia kiek raminančiai, bet dabar jau praktiškai vertės neturi. Taigi, lauksime to „bill'iaus“.

Komunistai visais frontais stengiasi sabotuoti Marshall'io planą, steigdami komunistinius informacinius biurus visų šalių kompartijoms koordinuoti. Taigi bendradarbiavimas aiškiai nebeįmanomas. Tas jau net ir amerikonomams pasidarė aišku.

Apie emigraciją paskutiniu laiku daug rašoma ir kalbama, bet praktiškai labai mažai kas padaryta. Tiesa, išvyko kiek didesnis skaičius į Angliją (tik iš anglų zonos) ir į Belgiją, į anglies kasyklas. Šiaip tai tik šimtas ar pora šimtų vyrų tai į Venezuelą, tai į Kanadą. Visur nepaprastai bloga organizacija.

Pradedu žygius vokiškame Technisches Hochschule. Pasirodo – mano popieriai atmesti į šalį. Taigi tenka vėl daryti skubotus žygius, gauti darbo pažymėjimą ir t. t.

Tas viskas man kainavo 2 pakietėlius tabako, 2 pakietėlius cigarečių, plytelę sviesto, pusę svaro kavos. Bet viskas bjauriai painiojasi, ir pasirodo vis nauji keblumai.

Politikoje – geroka įtampa – labai aštrios, tiesiog koliojamos kalbos sovietų atstovo Vyšinskio. Aiškios, kartu kvepiančios išvados buv. ministro Byrnes jo knygoje „Speaking Frankly“.

Bus daugiau

PO DIEVO SPARNU

Kuo ypatinga yra
Rožinio malda

RENATA ŽIŪKAITĖ

Spalio mėnuo yra ypatingai pašventas rožinio maldai, prašant švč. Mergelės Marijos globos.

Rožinis – (lotyniškai *rosarium*) reiškia rožynas, rožių darželis. XIII a. Riteriai vainikuodavo savo mylimąsias rožių vainikais. Rožinio malda tapo kaip dvasinis rožių vainikas Mergelės Marijai.

1208 m. šv. Dominikas atvyko į Pietų Prancūziją sakyti pamokslų sekretantams albigiečiams. Melsdamasis Prujo koplyčioje jis išvydo Dievo Motiną. Mergelė Marija išmokė jį kalbėti visą kalbėti rožinį ir paragino mokytį kitus.

Apie didžiulę rožinio galią netrukus sužinojo visas krikščioniškasis pasaulis. Šv. Tomas Akvinielis sakė pamokslus apie rožinį, šiai maldai buvo pašventę šv. Pranciškus Salezas, šv. Jonas Vianėjus, šv. Liudvikas Marija Grinjonas Monfortietis. Jis rašė: „Rožinis yra galingiausias ginklas, paliečiantis mūsų Atpirkėjo Jėzaus Širdį, kuris myli savo Motiną.“ Šv. tėvas Pijus dažnai kalbėjo apie rožinio maldos veiksmingumą ir sakė: „Rožinis yra mano ginklas“.

1571 m. spalio 7 d. Lepanto mūšyje krikščionių armada sutriuškino turkų laivyną. Ši pergalė buvo priskirta Dievo motinai ir šią dieną popiežius paskelbė Rožinio Mergelės Marijos švente.

1917 metų spalio 13 d. Fatimoje apsiereškusi Dievo Motina sakė vaikams: „Aš esu Rožinio Karalienė. Atėjau įspėti tikinčiuosius, kad jie taisyty savo gyvenimus ir prašytų atleidimo už nuodėmes... Žmonės privalo kalbėti rožinį. Tegu jį kalba kiekvieną dieną.“

Apsireiškimuose Dievo Motina moko, kad rožinio malda yra tokia veiksminga, kad gali net sustabdyti karus. Tai didžiulis ginklas prieš pagundas, piktojo viliones.

Rožinio maldą brangino ir lietuviai kankiniai ištremti į Sibiro sniegnus. Sugrūbusiomis rankomis jie melsdavosi šia malda pasidarę rožinius iš duonos gabalėlių.

Popiežius Jonas Paulius II, ypatingas Mergelės Marijos mylėtojas parašė apaštališkąjį laišką apie rožinio maldą *Rosarium Virginis Mariae*. Jis pastebi, kad mūsų laikais dažnai yra sumenkinama rožinio malda, tačiau tai yra lobis, kurį turime iš naujo atrasti.

Jonas Paulius II nuo pat vaikystės kalbėjęs rožinį rašo: *Rožinis – mano mylima malda. Tai nuostabi malda.*

Nuostabi paprastumu ir gilumu. Iš tikrųjų „Sveika, Marija“ fone prieš sielos akis vienas po kito vyksta svarbiausi Jėzaus Kristaus gyvenimo įvykiai. Telkdamiesi į džiaugsmo, kančios ir garbės slėpinius, jie gyvai jungia mus su Jėzumi, taip sakant, per jo Motinos širdį. Kartu į šias rožinio dešimtis mes galime rinkti visus mūsų asmenišką ar šeimos gyvenimo, mūsų šalies, Bažnyčios, žmonijos įvykius, t. y. mūsų asmenišką ir mūsų artimo įvykius, ypač artimiausių ir labiausiai mums rūpinčių žmonių įvykius. Šitaip paprasta rožinio malda išsilieja žmogiškojo gyvenimo ritmu.

Rožinio malda remiasi Evangelijos slėpinių apmąstymu. Pirmoji savo rožinį vėrė pati Mergelė Marija, gyvenama sieloje išpaustais atsiminimais apie Jėzų įvairiomis Jo gyvenimo aplinkybėmis.

Bažnyčia ragina rožinį kalbėti šeimoje, kas suteikia joms ypatingą vienybę, leidžia atsidurti šventosios Nazareto šeimos atmosferoje, keičia tėvų ir vaikų širdis.

Ši malda nėra tik mechaniskas kažkokių formulių kartojimas, bet maldos žodžiai visuomet eina greta slėpinių apmąstymo skaitant Evangeliją. Evangelijos žodžius ir įvykius mąstome kalbėdami visą slėpinių dalį. Mechaniskas rožinio kalbėjimas yra nuobodus ir neturintis jokios prasmės. Ši malda turi giliai paliesti širdį ir vesti į dvasinę kelionę kartu su švč. Mergelės Marija. Viduramžiais, kai dauguma žmonių nemokėjo skaityti, rožinio slėpiniai būdavo gyvai suvaidinami misterijose. Taip tikintieji pažindavo Jėzaus ir Mergelės Marijos gyvenimo įvykius.

Dabar pati Evangelija mus veda Jėzaus gyvenimo keliais ir leidžia apmąstyti mūsų išganymo slėpinius.

Bažnyčia ragina pirmadienį ir ketvirtadienį skirti „džiaugsmo slėpiniams“, antradienį ir penktadienį – „kančios slėpiniams“, trečiadienį, šeštadienį ir sekmadienį „garbės slėpiniams“, o ketvirtadienis yra skirtas apmąstyti „šviesos slėpinius“.

„Draugo“ redakcijoje galima įsigyti knygelę *Rožinio malda vidiniams apmąstyti*. Ši knygelė padės skaitytojui apmąstyti rožinio slėpinius per kitų žmonių gyvenimo įvykius ir Dievo prisilietimą prie jų žaizdų. Prie kiekvieno slėpinių rasime ir išgydymo maldą, kur apmąstydami Evangelijos tekstą žvelgsime į savo gyvenimą nuo pat pradėjimo akimirkos. Ši knygelė bus puikus vadovas tiems, kurie dar neįgyvendina rožinio maldos.

Edmundas Kybartas, gyvenantis **Santa Monica, CA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Marvin Katilius-Boydston, gyvenantis **Lemont, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdus ačiū, kad dosniai remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Ann L. Adams, gyvenanti **Brooklyn, NY**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 60 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Ačiū, kad skaitote, kad finansiškai remiate mūsų laikraštį.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

PRDUODA

Parduodu Broniaus Murino, Broniaus Uoginto ir Povilo Kaupo paveikslus.
Tel. 815-885-3913
Audronė

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

ĮVAIRŪS

■ Sąžininga moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali prižiūrėti 2 žmones, skaniai gamina valgyti, gali išleisti atostogų, turi dokumentus, geros rekomendacijos.
Tel. 708-691-6542.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras.
Tel. 708-691-6996

■ Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo lietuvių ar rusų šeimoje. Geros rekomendacijos.
Tel. 630-863-1168.

■ Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus.
Tel. 773-709-5990.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai.
Tel. 773-615-5235.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais.
Tel. 773-940-5264.

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Marija A. Meškauskas, gyvenanti **Chicago, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Augusta Šaulys, gyvenanti **Vallejo, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 55 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išeivijoje. Labai ačiū.

Alvira P. Gedaminas, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

MŪSŲ STALUI

Rudenį prisiminkime klasikinės sriubos

Kai už lango – lietus ir vėjas, raskite laiko išsivirti sriubos – ji sušildys ir maloniai nuteiks. Siūlome pasilepinti viena kita sriuba, pelniusia pasaulinį pripažinimą.

Prancūziška svogūnienė

Legenda byloja, kad visame pasaulyje garsios prancūziškos svogūnų sriubos (*soupe d'oignons*) dar XV a. pirmasis paragavo karalius Liudvikas IX. Tada šį valgį rūmų kulinaras pagamino vos iš kelių komponentų: svogūnų, sviesto ir pastovėjusio šampano. Kiek vėliau virtuvės meistras svogūnų sriubos receptą patobulino ir išdalijo kitų didikų asmeniniams virėjams. Maždaug nuo XVII a. garsiąją svogūnų sriubą jau srėbė visa Prancūzija. Nėgana to,

Prancūziška svogūnų sriuba Shutterstock nuotraukos

virtuvių šefai ir patyrusios namų šeimininkės ėmėsi bandymų, kurių rezultatas – galybė skirtingų svogūnienės receptų.

Nesvarbu, pagal kurį receptą nutarsite gaminti svogūnų sriubą, svarbiausia – tinkamai paruošti svogūnus (svieste juos reikia kepinėti ne trumpiau nei 40–60 minučių).

6 sriubos porcijoms reikės: 800 g svogūnų, 2 skiltelių česnako, poros laurų lapelių, 50–60 g sviesto, 1/3 stiklinės miltų, 2 l daržovių sultinio, 250 ml sauso baltos vynu, kelių šviežių čibrelių šakelių, pagal skonį druskos ir maltų juodųjų pipirų, prancūziškojo batono, tarkuoto parmesano.

Didesniame storą dugną turinčiame puode išlydykite sviestą. Sudėkite griežinėliais pjaustytus svogūnus ir kartkartėmis pamaišydama kepinkite ant mažos ugnies, kol igaus gražią rusvą spalvą ir malonų salsvą aromatą. Sudėkite trintus česnakus, suberkite miltus ir maišydama dar minutę kitą daržoves pakepinkite. Maišydama plona srovele supilkite sultinį bei vyną ir luktelėkite, kol užvirs. Sumeskite laurų lapelius, čibrelius, puodą uždenkite ir virkite 20–25 minutes. Laurų lapelius išgriebkite, pagal skonį įberkite druskos ir maltų juodųjų pipirų.

Prancūziškojo batono riekes išdėliokite nepridegančioje kepimo skardoje, apšlakstykite geros kokybės alyvuogių aliejumi, apibarstykite tarkuotu parmesanu ir pašaukite į karštą orkaitę. Kepkite, kol sūris išsilydys.

Sriubą išpilstykite į dubenėlius, į kiekvieną įmerkite po dvi sūriu pagardintas batono riekes.

Verta žinoti

➤ Ruošiant prancūzišką svogūnienę, vietoj daržovių sultinio galima naudoti jautienos ar paukštienos sultinį, sausą baltąjį vyną pakeisti sausu raudonoju.

➤ Tokią sriubą tinka paskaninti šlakeliu kitu balzaminio acto ar brendžio, užbalinti grietinėle.

➤ Prancūzai į svogūnienę merkiama batono riekes mėgsta paskaninti tarkuotu *gruyere*.

Itališka ministrone

Jei tikėsite, šios sriubos autoriais italų kulinariais ir garsiuoju italų valgius dievinančiu vir-

tuvės šefu Jamie Oliver nesuklysite ją tiekdamas pietums tada, kai antrajam patiekalui paruošti stinga laiko – tiršta minestrone puikiai malšina alkį ir suteikia organizmui įvairių maistinių medžiagų. Atskleisime dar vieną unikalios šios sriubos skonio paslaptį – bet kokios kompozicijos minestrone ruošiamas tik iš šviežių sezoninių daržovių (beje, jų imama kuo įvairesnių rūšių). Remiantis nuogirdomis ir laisvalaikio skaitiniais, ypač gardi yra minestrone su pupomis, salierais, saulėje sunokusiais pomidorais. Šios daržovės yra vienas būtinų italų nacionalinės sriubos komponentų. Kaip ir smulkūs makaronai. Tiesa, joks italas pernelyg neįsiseistų, jeigu pasiūlytumėte paragauti jūsų paruoštos „a la minestrone“ su ryžiais.

Kur slypi tokios sriubos skonio unikalumas?.. Sultinyje, kuriame savo skonius „palieka“ pasirinktos daržovės ir švieži kvapūs bazilikai. Beje, minestrone pagrindui galima imti ir lengvą mėsos sultinį, bet tada sriuba vėlgi bus „a la minestrone“. Siūlome itališkos sriubos receptą, pritaikytą žiemai.

Jums reikės: 2 svogūnų, morkos, saldžiosios paprikos, saliero stiebo, skardinės konservuotų pupelių, skiltelės česnako, 2 šaukštų sviesto ir šaukšto tyro alyvuogių aliejaus, 100 ml sauso baltos vynu, 4 vidutinio dydžio šviežių pomidorų, 100 g smulkių makaronų, 2 l vandens, tarkuoto parmesano, šviežių bazilikų, pagal skonį maltų juodųjų pipirų ir druskos.

Nuluptus svogūnus supjaustykite pusžiedžiais, nuskustą morką ir saliero stiebą – vidutinio stambumo griežinėliais, papriką – juostelėmis. Į puodą storu dugnu dėkite sviestą, pilkite aliejų, berkite svogūnus ir minutę kitą pakepinkite. Sudėkite paruoštas daržoves ir retsykiais pamaišydama apie 5 minutes patroškinkite. Supilkite vandenį ir vyną. Kai užvirs, imkitės pomidorų: kiekvieną perpjovusi per pusę,

Itališka minestrone

stambia trintuve minkštimą nutarkuokite į puodą su sriuba taip, kad odelė liktų rankoje. Sumažinkite ugnį ir virkite apie 20 minučių. Suberkite makaronus, konservuotas pupeles ir virkite, kol suminkštės makaronai. Pagal skonį pasūdykite, pagardinkite šviežiais maltais juodaisiais pipirais ir šviežiais smulkintais bazilikais. Tiekdamas į kiekvieną sriubos lėkštę įberkite po žiupsnį tarkuoto parmesano.

Verta žinoti

➤ Italai mėgsta papildomai bazilikų padažu „Pesto“ paskanintą minestrone.

➤ Jei tokią sriubą pasišausite virti ir vasarą bei rudenį, nepagailėkite įvairių rūšių šviežių prieskonių žolelių.

➤ Rudenį nepamirškite įdėti moliūgų – sriuba bus apetitą žadinančios švelnios oranžinės spalvos.

Marselio žuvienė

Marselio virtuvėje daug skirtingų Viduržemio jūros regiono tautų valgių. Šiame krašte galima paskanauti ne tik ispaniškos paelijos, bet ir arabiško kuskuso, itališkos lazanijos ir kt. Tačiau neparagauti Marselio žuvienės (*bouillabaisse*) būtų aplaidumas (pasak vietinių, jei viešėdamas Marselyje neparaga-

vai autentiškos žuvienės, vadinasi, jame nebuvo). Ji neatskiriama nuo šio garsaus Prancūzijos uosto.

Marselio žuvienė – skaidrus kvapus sultinys, verdamas iš smulkių šviežutėlių Viduržemio jūros žuvelių, paskaninamas stambių žuvų gabalais bei ki-

Marselio žuvienė

tomis jūrų gėrybėmis. Pagrindinis kvapūs sriubos pagardas yra šafranas. Autentiško patiekalo jūrų gėrybių kompozicijoje karaliauja skorpionžuvės.

Marselio žuvienė įprasta tiekti taip: viename dubenyje – tirštas sultinys, kitame – iš jo išgriebti žuvų gabalai. Paprastai ją užkasti siūloma skrebučiais, apteptais aštriu česnakiniu majonezo padažu „Aioli“.

Namuose išsivirti dieviško skonio Marselio žuvienės galbūt ir nepavyks (vargiai gausite įvairių šviežutėlių jūrų gėrybių), bet nenuleiskite rankų – išsivirkite ir paskanaukite pagal mūsų siūlomą receptą paruoštos „a la bouillabaisse“ iš tokių jūros gėrybių, kurių pavyks išgyti. Užtikriname – susipažinsite su nauju žuvienės skoniu.

Jums reikės: poro, svogūno, 3 skiltelių česnako, didelio šviežio pomidoro, 1,5 kg kelių rūšių nediduklių šviežių žuvų (tik skorpionžuvės, upėtakiai, sardinės, ešeriai, karšiai, plekšnės ar kt.), kelių šviežių midijų, nedidelio krabo, po žiupsnelį šafrano, čibrelių, dašių, pankolių ir Provanso žolelių, apelsinų žievelių.

Nuluptus porus supjaustykite plonais griežinėliais, svogūnus ir pomidorą – kubeliais. Česnakus sutrinkite. Paruoštas daržoves pakepinkite aliejuje giliame puode storu dugnu. Suberkite prieskonius (išskyrus šafraną), pagal skonį įberkite druskos ir gerai išmaišykite. Puodą uždenkite ir palikite, kol masė atvės. Sudėkite išvalytas stambiais gabalais supjaustytas žuvis vandeniu (jis turi žuvis kiek apsemti) ir kaitinkite ant stiprios ugnies (!), kol užvirs. Pavirinus 10–12 minučių, ugnį sumažinkite, tada suberkite šafraną, apelsinų žievelės ir virkite dar apie 10 minučių. Tiekite su prancūziškojo batono skrebučiais, apteptais savo gamybos majonezu, gausiai pagardintu trintais česnakais.

Verta žinoti

➤ Žuvis bus pikantiško skonio, jeigu bent valandą prieš virimą jas pamarinuosite atvėsusioje keptintų daržovių ir kvapių prieskonių masėje.

➤ Jei šafrano nepavyks išgyti, jį keiskite ciberžolėmis.

Tai įdomu

➤ Iki XIX a. Marselio žuvienė buvo pagrindinis žvejų maistas, kurį jie ruošdavo iš užsilikusių žuvelių.

➤ Marselio virtuvės šefų sąjunga, stengdamasi išsaugoti žuvienės autentiškumą, 1980 m. pasirašė chartiją, nusakančią, kokios šio patiekalo variacijos yra leistinos ir kokių taisyklių privalu laikytis jį gaminant.

➤ Tikrosios Marselio žuvienės kaina garsiuose šio krašto restoranuose siekia net 45 eurus. Picerijoje, nedidelėse užėgose jos galima paskanauti ir pigiau, už 10–20 eurų.

15 min.

Netekome darbščios Lietuvos Vytės

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Lietuvos Vyčių organizacija sulaukė liūdno žinios – po sunkios ligos, rugsėjo 5 d., sulaukusi 86 metų amžiaus, Emeritus at Fox Run-Assisted Living centre, Dayton, OH šį pasaulį apleido buvusi ilgametė šios organizacijos narė ir Lietuvos Vyčių padalinio Švč. Šiluvos Mergelės Marijos pirmoji pirmininkė garbės narė Elinor Služas.

Ji gimė 1928 m. balandžio 7 d., Dayton, OH, tėvų Frank ir Onos Ambrose šeimoje.

1946 m. Elinor baigė Kiser gimnaziją. Tris dešimtmečius ji dirbo „Yeck Brothers Company“. Elinor tėvas Frank Ambrose buvo Šv. Kryžiaus parapijos choro vadovas (1957–1980 m.). Jam išėjus į pensiją, Elinor perėmė savo tėvelio pareigas ir vadovavo parapijos chorui. 1987 m. Elinor įkūrė restoraną „Elinor’s Amber Rose“ (Dayton, OH) ir dirbo jame iki pat 2000 m. Ji pati ruošdavo įvairiausių tautybių patiekalus: vengrų, lenkų, vokiečių ir lietuvių. Jos restoranas buvo populiarus ir sėkmingas. Kai Bosnia Accord kariniai atstovai susirinko posėdžiauti „Wright Patterson Air Force Base“, Elinor nuvežė svečiams pačios pagamintų baltųjų. Vėliau kariškiai ir spaudos atstovai apsilankė „Amber Rose“ restorane. Elinor Služas dėjo nemažai pastangų, kad jos restoranas ir lietuviška Šv. Kryžiaus (Holy Cross) bažnyčia būtų įrašyta į lankomų istorinių vietų sąrašą.

Vaikystėje Elinor buvo išmokinta maldos žodžių: „...nepamiršk Dievo, lietuviškos ir savo gimtojo krašto“. Taip ji gyveno savo visą gyvenimą – su žodžiu „Lietuva“ lūpose, lietuvių ir Dievu – širdyje.

Elinor priklausė Lietuvos Vyčių organizacijai beveik 75 metus! Ji buvo aktyvi narė, dirbo įvairiuose komitetuose, buvo 96-tos kuopos pirmininkė. Taip pat ji buvo Vidurio centro apygardos pirmininkė ir centro valdybos trečioji vicepirmininkė, dirbanti su jaunimu.

Elinor suredagavo knygą – „Let’s keep our Lithuanian Heritage Alive – for Junior Advisors – Knights of Lithuania – 1984“. Šiame leidinyje buvo pateikta šv. Kazimiero biografija, papasakota apie margučių marginimo meną, šiaudinukų pynimą, lietuvių

liaudies dainas ir t. t. Elinor buvo Lietuvos Vyčių garbės narė, Šv. Kazimiero gildijos bei „Pagalba Lietuvai“ („Aid to Lithuania, Inc.“) atstovė.

1983 m., kai Lietuvos Vyčiai organizavo kelionę į Romą atšvęsti Lietuvos Krikščionybės 500 m. sukaktį, Elinor džiaugėsi, kad ji buvo paskirta

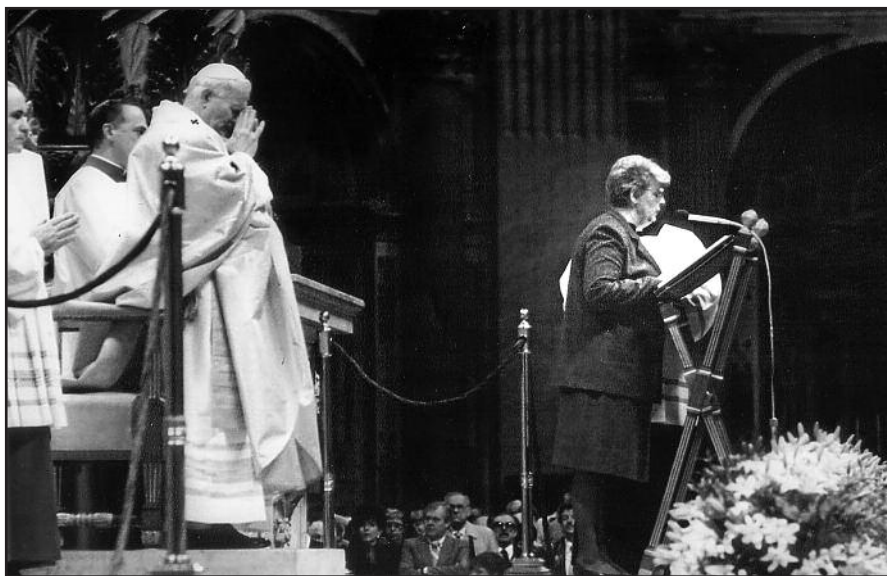

skaityti Šv. Raštą anglų kalba Mišių metu.

Elinor Služas priklausė Šv. Kryžiaus (Holy Cross) Romos katalikų parapijai Dayton mieste. Ilgus metus ji pirmininkavo parapijos kultūros klubui. Jos pastangomis iš tolimesnių valstijų atvykdavo dainų ir šokių ansambliai, kurie atlikdavo šventines programas. Ji dainavo parapijos chore ir buvo darbšti šeimininkė. Elinor organizavo tradicines lietuviškas Kūčias, kurios tapo gražia tradicija ir tęsiama iki šiol. Taip pat apie 20 metų (nuo 1972–1990 m.) ji dalyvavo tarptautiniame festivalyje „Dayton’s Annual World Affair“ ir pristatinėjo Lietuvą (vienais metais buvo šio festivalio garbės pirmininkė).

Kadangi Elinor mėgo gaminti maistą, „Amber Rose“ restorane ji supažindindavo Dayton universiteto studentus su įvairiais patiekalais ir Old North Dayton rajono istorija. Maisto gaminimo klases Elinor vedė ir keliose parapijose bei Elizabeth’s New Life Center.

Laisvalaikiu Elinor mėgo rašyti, skaityti, klausytis muzikos, žaisti bingo ir „scrapbook“. Visur ir visuomet Elinor pasitikdavo žmones su šilta šypsena, dosnumu, gerai nusiteikusi ir negailėdama gerų bei švelnių žodžių. Ji buvo geros širdies žmogus ir visiems norėjo padėti. Didžiavosi savo lietu-

1983 m., kai buvo švenčiama Lietuvos Krikščionybės 500-metis Romoje, Elinor Služas skaitė liturginį skaitinį. Seimos asmeninio albumo nuotr.

...Kaip dėkoju Tau, Dieve, kad verksti galiu, kai brangiausias miniu, kur užgesė...

Mykolas Vaitkus

Su krentančiais lapais, 2014 m. spalio 1 d. apleido mus **ROMUALDAS KRONAS**, išėjęs ten iš kur negrįžtama, kur nėra skausmų, nėra vėjuotų niūrių rudenių, žiemos speigų. Daugelį metų dalinomės darbais su jo žmona Baniute, šiandieną dalinamės jos skausmu, Romualdo netekus.

1992–1997 metais dirbusios PLB valdybos pirmininkas ir jos gyvi likę nariai:

*Bronius Nainys
Rimas Česonis
Juozas Gaila
Vacys Garbonkus
Milda Lenkauskienė
Paulius Mickus
Vitalija Vasaitienė
Aleksas Vitkus*

Mūsų mielai draugei, ilgalaikei mūsų apylinkės gyventojai

A † A DANUTEI VALODKIENEI

po sunkios ligos išėjus Amžinybėn, giliai užjaučiame vyrą RAPOLĄ, sūnų TOMĄ bei kitus artimuosius.

*Dalia Augūnienė
Liucija Beržinskienė
Birutė Čiurienė
Gražina ir Jonas Stankūnai
Alicija Solienė*

viškomis šaknimis ir nepamiršo lietuviškos.

Prieš kurį laiką mirė jos sesuo Mary Ann (Ambrose) Blum.

Giliame nuliūdime liko Elinor Služas sūnus (Rev.) Anthony Služas su žmona Debra ir jų vaikai Katrina ir Jacob; duktė Annamari Berger su vyru Mark ir jų sūnus Joseph; dvi seserys Rose Ann Fletcher ir Rita Ambrose bei brolis Frank Ambrose, o taip pat dukterėčios ir sūnėnai, gyvenantys Ohio, West Virginia ir South Carolina valstijose.

Atsiveikimas su velione vyko rugsėjo 8 d. Westbrook Funeral Home, Inc., Dayton, OH. Gedulingos šv. Mišios vyko rugsėjo 9 d. Švento Kryžiaus Romos Katalikų bažnyčioje. Jas aukojo parapijos administratorius kun. Earl Simone ir kun. Robert Haddon. Jiems

patarnavo diakonas Burt Nagy. Mišių metų giedotojas 96-tos kuopos bažnytinis choras.

Lietuvos Vyčių 96-ta kuopos garbės narė Frances Petkus suorganizavo tos kuopos garbės ir valdybos garbės narių (Honor Guard) budėjimą prie karsito. Jie buvo pasipuošę lietuviškais juostomis.

A. a. Elinor Služas buvo palaidota „Calvary“ kapinėse, Dayton, OH šalia savo mylimų tėvelių Onos ir Frank Ambrose bei jauno sūnėno Christopher Ambrose.

Ilsėkis ramybėje, ištikima Vyte, darbščioji bitele ir drauge a. a. Elinor Služas.

Regina Juškaitė-Švobienė – Garbės narė ir Lietuvos Vyčių organizacijos pirmininkė

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins laikraščio gyvavimą daugeliui metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Spalio 18 dieną, šeštadienį, 12 val. p. p.** Čikagos liuanistinėje mokykloje (Jaunimo centras, 5600 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks mokinių, mokytojų, jų tėvų susitikimas su Ilinojaus universiteto Čikagoje PLB Lituanistikos katedros atstovais prof. Giedriumi Subačiumi ir dr. Daiva Litvinskaite. Dalinsimės mintimis apie studijas mūsų universitete, apie lituanistikos kursus ir studentus, apie lietuvių kalbos studijas (ir egzaminą, kurį sėkmingai išlaikius galima įvykdyti universiteto užsienio kalbos reikalavimą), apie lietuvių studentų asociaciją, apie universiteto būtį ir buitį. Kviečiame!

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasi-dėjimo bažnyčioje Brighton Parke** (2745 W. 44th St.) spalio 19 d. 10 val. r. švęsime 29-tąjį metų sekmadienį. Šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. Lapkričio 2 d. 9:45 val. r. su iškilmingomis šv. Mišiomis ir menine programa paminėsime Vėlines. Dalyvaus lektorių ir kantorų grupė, Amerikos lietuvių Romos katalikų sąjungos 20-toji kuopa bei parapijos choras, vadovaujamas Algimanto Barnišio.

■ **Connecticuto Lietuvių sporto klubas** organizuoja metinį krepšinio turnyrą Vito

Eidukaičio atminimui. Varžybos vyks šeštadienį, lapkričio 8 d., Holy Trinity Greek Orthodox Church – 937 Chase Parkway, Waterbury CT 06708. Vakarėlis – Vyčių klube – 85 Green Street, Waterbury CT 06708. Komandos dalyvavimo mokestis – 250 dol. Registruotis iki lapkričio 1 d. el. paštu: LTSportsCT@gmail.com ir siųsti čekius adresu: Lithuanian Sports Club of CT, 59 Glendale Avenue, Middletown CT 06457. Užsiregistravusioms komandoms vėliau bus atsiųsta daugiau informacijos. Jei turite klausimų, rašykite arba skambinkite Vaivai: 860-250-5807/LTSportsCT @gmail.com arba Algiiui: 203-809-3736.

■ **Naujus gražius rūbus Čikagos lietuvių moterų klubo** pokylyje demonstruos Indrė Bielskutė. Pokylis vyks lapkričio 9 d. nuo 1 val. p. p. Palos Country Club, 13100 Southwest Highway, Orland Park, IL. Vietas užsisakykite tel. 708-788-2781.

■ **Lapkričio 23 d. po šv. Mišių Jėzuitų koplyčioje Jaunimo centro moterų klubas** kviečia visus į kavinę mielinių blynų pusryčiams. Prisidėkime prie lietuviškos salės gyvavimo.

Sunlight Orphan Aid for Lithuania
An American-based charity organization whose aim is to help needy children in Lithuania

Pianisto Edvino Minkštimo koncertas

„Aukso simfonija“

Sekmadienį lapkričio 9 d., 12:30 val. p. p.
Lietuvių Dailės muziejuje, (PLC)
14911 127th St. Lemont, IL 60439

Visus maloniai kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „SAULUTĖ“

Mieli Lemonto apylinkės lietuviai, kviečiame jus visus į "Draugo" KONCERTĄ

Šeštadienį, spalio 25 d., 6:00 val. p. p.,
Lietuvių Dailės Muziejuje, Lithuanian World
Center, 14911 127th Street, Lemont, IL

Programoje dalyvauja
grupė iš Lietuvos

Elle G solistės

**Giedrė
Nalivaikaitė
ir
Elena
Augustinaitė**

Skambės Retro muzika

Po koncerto – vaišės

Bilieto kaina: \$ 30; jaunimui \$ 10; vaikams iki 12 m. – veltui. Bilietus įsigykite "Smilgoje", Matulaičio Misijos raštinėje ir naujoje vietoje "Old Vilnius". Už \$30 bilietus gaunate ir 3 mėn. veltui Draugo News (naujiems pranešėjams)

Rengia "Draugo" Taryba

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Paskirta parama išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių studijoms

Rudens semestre jau paskirta valstybės parama išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikų, vaikaičių, provaikaičių studijoms Lietuvos aukštosiose mokyklose. Valstybinio studijų fondo komisijos sprendimu paskirtos 154 stipendijos ir 48 vienkartinės socialinės išmokos. Šį semestrą į Lietuvą studijuoti grįžtančių užsienio lietuvių paramai bus išmokėta daugiau nei 337 tūkst. litų.

Parama skirta iš 24 skirtingų valstybių atvykusiems studentams. Nors, kaip paprastai, daugiausia prašymų sulaukta iš studentų, atvykusių studijuoti iš kaimyninių šalių – Lenkijos (71 studentas), Rusijos (16 studentų) ir Baltarusijos (14 studentų), – tačiau auga studentų skaičius iš Vakarų Europos ir Amerikos šalių. Šiais metais sulaukta rekordinio studentų skaičiaus iš Vokietijos (9). Paremtos 8 studentų iš Didžiosios Britanijos ir 6 studentų iš JAV studijos.

Stipendijoms, kurių dydis – 390 litų per mėnesį, bus išmokėta beveik 302 tūkst. litų. Ją gaus visi studentai, neturintys akademinio skolų, laiku pateikę prašymus ir kitus reikalingus dokumentus.

Vienkartinės socialinės išmokos dydis siekia nuo 700 iki 1100 litų ir priklauso nuo studento socialinės padėties. Vienkartinėms socialinėms išmokoms rudens semestre skirta daugiau nei 35 tūkst. litų.

Paramos gavėjai studijuoja 21 Lietuvos aukštojoje mokykloje. Daugiausia prašymų (37) pateikė Vilniaus universiteto studentai. Dviženklis prašymų skaičiaus sulaukta iš (28) Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, (23) Vilniaus Gedimino technikos universiteto ir (17) Kauno technologijos universiteto. Iš kolegijų daugiausiai prašymų (12) pateikė Vilniaus kolegijos studentai.

Apie skirtą paramą studentai informuoti asmeniškai elektroniniu paštu.
15min.lt

„Pro Felikso dureles“

Pirmosios dvi Dovilės Užbalytės-Zduoba naujos knygelės vaikams „Pro Felikso dureles“ siuntos buvo išpirtos kaip mat! Ir štai į „Draugo“ knygynėlį iš tolimosios Australijos atkeliavo dar vienas siuntinys. Gražiai dailininkės Ados Sutkuvienės iliustruotoje knygutėje lietuvių kalba pasakojami devynmetės Rimos ir jos šuns Felikso nuotykių pilnoje paslapčių šalyje, tarp kalbančių gėlių ir gyvūnų.

Knygos kaina – 10 dol. (IL pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel. 773-585-9500.

